

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.,
ravno toliko številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljati na dom celoletno 20 K, mesečno 170 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 150 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 550 K, mesečno 190 K. — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik
s tedensko humoristično prilogo Bodeča Neža.

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.,
ravno toliko številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Franciškanska ulica številka 6.
Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 20 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Koren.

Last in tisk „Učiteljske tiskarne“.

Telefon številka 118.

Laška iredenta.

Gorica, 19. vel. travna.

Te dni sta se vršila v Italiji dva shoda, katerih ne smemo prezreti. V Gallarate so zborovali člani in prijatelji iredentičnega društva »Trento Trieste«, kjer so sklenili, da se mora delovanje v prid tržaških in tridentinskih »neodrešencev« pomnožiti, za kar je treba mnogo laških lir. V ta namen bodo zbirali po vseh večjih mestih Italije, kakor tudi izven Italije. Shod je pozdravil tudi znani pesnik Arturo Colautti, velik sovražnik Jugoslovancev in Avstrije in navdušen propagator laškega nacionalizma. Govoril je o dalmatinskih Lahih, katerim se po njegovem mnenju še dosti dobro godi. Fracassi je govoril o reških narodnih razmerah, Caroncini pa o Trstu. Pomenljivo je, da se je udeležilo tega iredentičnega shoda tudi precejšnje število častnikov laške armade.

Večjega pomena pa je shod laških nacionalistov, ki se je vršil v Milanu. Tretjikat so se zbrali laški nacionalisti, ki zahtevajo predvsem ekspanzijo laškega kraljestva, kjer prebivajo Lahi. Zato zahtevajo tudi povečanje laške armade in vojnega brodograditve. Shod je bil kolikor toliko uradnega značaja, ker je veliko nacionalnih poslancev v rimskem parlamentu, ki se borijo za gori omejene zahteve. Zborovanje je pozdravil poslanec Federzoni, znan po svojih napadih na Jugoslovane, nakar je govoril že imenovani Arturo Colautti, ki je prinesel pozdrave »v upanju čakajočih neodrešencev«.

Kako smelo in javno se propagira v Italiji iredentično gibanje, je razvidno predvsem iz Colauttijevega govora. Izvajal je sledeče: Rojen izven Italije, sem eden izmed onih, ki nimajo domovine, dasiravno nisem bil nikdar brez vere (v odrešitev!) prinašam pozdrave daljnih bratov, ki so tu v duhu pričujoči in ki trpijo in snivajo, se borijo in čakajo. Storitve vi složni po svojih močeh, da ne bodo čakali preveč dolgo in zaman. Vaša goreča sloga naj jih okrepi v hudem boju s smrtjo! Blizajo se nadvse resni trenutki. Tam gori ob modri cesarski reki (Donavi), kjer je mnogo narodov in kraljestev, dozorevajo dejanja. Usmiljeni čas je dovolil naši Italiji precej dolgo odpustitka. Sedaj naznanja znova največji zvon Sv. Stefana, da je prišel skrajni čas za nas, da je odbila velika ura. Zato je treba, da se zbudi Italija, vlada in celokupni narod in odločijo o naši bodočnosti. V tem odločilnem trenutku vprašuje zgodovina: Quo vadis?

Nato je odgovoril Domenico Oliva sledeče: Onim, ki se borijo in trpijo, a so ponosni na svoj boj in

trpljenje, onim, ki blagoslovljajo vsaki dan svoje bolečine, ker vedo, da jih dnevi trpljenja vedno bolj približujejo zemlji skupne matere Italije, velja naš najiskrenejši pozdrav!

Stoje in z velikim navdušenjem so nato pozdravljali kralja in generala Paro, ki je predložil vladi zdano povečanje armade, ki naj služi v dosego nacionalnih teženj laškega naroda.

Tako govorijo in tako delajo avstrijski zavezniki! Ali ni največja hinavščina ali pa skrajna nevednost, ako naš Barchtold javno izjavlja, da je »prijateljstvo med Avstrijo in Italijo odkritosrčno? Kaj se hoče več?

Skrajni čas je res za Avstrijo, da odločno spremeni svojo državno politiko na našem jugu. Vsak zamujen trenutek je v škodo in pogin habsburške države. Jugoslovani edini smo zmožni postaviti Italiji mogočen jezik. Jugoslovanska politika napreduje in gre svojo naravno pot. Gorje tistim, ki jo ovirajo v razvoju in ji nasprotujejo v imenu vere, ali kakšnega državnega prava, ki nima ničesar opraviti z jugoslovanskim ujedinjenjem! Gre za našo bodočnost, za naš srbsko-hrvatsko-slovenski narod! Zato proč z vsakim separatizmom, proč z nemško in klerikalno politiko, ki uničuje našo bodočnost kot jugoslovanski narod!

Gospodom gostilničarjem na Kranjskem.

Pod tem naslovom sta bila v slovenskih listih priobčena dva oklica na gostilničarje. Prvi je vabil k nakupu pivovarne v Lescali, a drugi je pozival, da naj se naši gostilničarji oklenejo obstoječih slovenskih pivovarne. Nakup leške pivovarne bi bil gotovo velik korak k osamosvojitvi, osobito ako bi gostilničarji pivovarno zares ceno dobili. To se razume, da bi mogel priti le slovenski živelj v poštev, kajti kakor hitro pride do paktiranja, je vseh izključen.

Druga oklica ne morem dovolj odobravati in hočem nekoliko globlje poseči. Slovenskim gostilničarjem in slovenski javnosti pa kličem: poprimite se naše slovenske pivovarske industrije, ker drugače se v teku par let zgodi, da bode ta industrija popolnoma iztrgana iz naših rok.

Da razjasnim in podprem svojo trditev, poseči mi je par let nazaj. V l. 1907. se je ustanovil pivovarski kartel. Kake cilje ima, o tem ve danes že vsak razsoden človek. Kar se je preje konkurenčnim potom dobilo znatno ceneje, preneha, kakor hitro je kartel tu. Kartel ni nič drugega,

kakor privatni monopol. Z dobrimi besedami in lepimi pretinami na eni in mnogoobetajočimi obljubami na drugi strani, so se dale tudi vse slovenske pivovarne pregovoriti, da so pristopile k tej zvezi. Kmalu nato se je ustanovil zloglasni »Kunden-schutz«. S tem je bilo vsaki pivovarni, v izogib precejšnji kazni, zabranjeno postrežati odjemalca kake druge pivovarne in to je največje pripomočilo, da so se pri nas vgnezdile nemške pivovarne. Ko je kartelna doba potekala in je bilo na vidiku, da se slovenske pivovarne ne bodo več pustile terorizirati, je šel kartel korak dalje in je pričel naša podjetja kupovati. Pivovarne, ki so bile bolj slabo finančno podprte, so v teku par let podlegle in jih je nekaj popolnoma prešlo v kartelne roke. Tako na podrtinah slovenskih pivovarne vzraslo podjetje si je nadelo značaj delniške družbe. Vsak branjevec pa ve, da je ta trdka je podružnica graških velepihovaren. In kaj so graški Nemci? To čutimo vsak dan na lastni koži.

Ta družba stremi in javno priznava, da je njen namen pokupiti slovenske pivovarne ter je bila in je baje še sedaj v vednih pogajanjih za nakup še ostalih. Da tem lože proti našim podjetjem manipulira, razpisava denar med nezavedne naše ljudi, da jih tem lože priklene nase. Slabo situiranim gostilničarjem daje brezobrestna posojila v koliki meri si le kdo želi. V mestu in na deželi se lahko prepriča vsakdo kako očitno napredujejo konkurenčna podjetja med tem ko naša industrija bolj in bolj nazaduje. Slovenska javnost si pač ne more dovelj jasne slike predstavljati, kaj se bode iz tega izcimilo. Naša podjetja prešla bodo, ako se ne vzdramimo, v nemško posest in monopol na pivo na Slovenskem je gotov.

Potem gospodje gostilničarji boste žvižgali, kakor se bode pivovarskim mogotcem zljubilo in slovensko občinstvo bode poleg vrčka piva plačevalo davek za nemška bojna društva. Pivo iz naših pivovar je letos najboljšje kvalitete in celo prekaša konk. izdelke, tako da slov. gostilničarji pri tem nimajo nikakega izgovora. Slovenska javnost pa naj daje prednost dobremu slovenskemu pivu in ne nemški brozgi.

Slovenska zemlja.

SPOMIN IZ KOPRA.

Ko sem bil l. 1911. v Kopru, sem čul, kako Italijani nekega letničarja zasledujejo in kako skušajo, da bi ga spravili iz službe — in da bi spravili na njegovo mesto kakega regnikola. Takrat sem tudi opazil, da imajo sluge na okr. sodišču v Kopru

čudne oči — mislil sem, da me tako grdo gledajo, šele pozneje sem spoznal, da imajo n. pr. samo eno oko, drugo je bilo umetno! Slovenec, ki ima dve zdravi očesi, je tu manj vreden, nego regnikolo z enim očesom. Več kakor gotovo je, da je tudi zoper Trevena delovala zlobna roka in so oni faloti, ki so pobegnili, imeli zunanjo svojo pomoč. Trevena sem dobro poznal, bil je pošten marljiv človek. Regnikoli ga niso mogli. Tu je treba stroge preiskave. Treven je žrtev regnikolov; ki jih je v Kopru mnogo preveč in hočejo jesti kruh na naš račun. Pride pa dan plačila in regnikolo bo čutil, kdo je tu pri nas doma. Na svidenje, regnikoli!

RADEČE PRI ZIDANEM MOSTU.

Pretekli mesec se je končala dolga pravda, ki je pokazala, kako nekateri kranjski klerikalni župani zlorabijo svojo uradno oblast. Zgodil se je slučaj, da je župan podpisal dvoje učnih spriceval, o katerih je lahko vedel, da sta nepravilni, ker ju ni podpisal molster, ampak domači ljudje. Eno teh spriceval je bilo celo izgotovljeno od občinskega tajnika. Nekdo je očital, da so spricevala ponarejena — in nastala je tožba. Radeško sodišče je priznalo nepravilnost spriceval — novomeško sodišče pa je razsodbo ovrglo. Stvar je šla na Dunaj in tam je bila potrjena prva razsodba. S tem je dokazano, da so bila spricevala res nepravilna. S to razsodbo pa se je zamajal tudi stolček župana, ki je spricevalo uradno potrdil.

KOMEN.

Iz središča naše kraške planote, iz Komna, prihajajo redkokdaj kaj razveseljivi glasovi v javnost. Zal, to in ono nam greni čas življenja, kar je tudi vzrok, da se ne moremo po volji razvijati ne družabno, ne gospodarsko. Vendar ne bode vedno tako! Čas ne miruje — človek napreduje! Zato pa včasih moremo poročati tudi kaj razveseljivega. Za danes nam je poročati o nemurnem delovanju našega mladega Sokola, ki se pripravlja, da čim dostojneje in zadovoljivejši praznuje dan 7. junija; dan njegovega prvega javnega nastopa. Da, naš mladi Sokol ob tej priložnosti želi doseči popoln uspeh, zato nam je porok navdušenost in delo v telovadnici. Vse, mladenke, mladeniči in obojni naraščaj, vse je na nogah, se krepki in uči, da se pospeje do popolnosti.

Da pa nam bode uspeh vsestransko popoln, vabimo, da nas ta dan obiščejo Sokoli bližnjih društev Goriške sokolske župe, kakor tudi bratje Tržaške sokolske župe, ter vse, napredku naklonjeno občinstvo.

Bratom Sokolom, od postaje Nabrežina, Stanjel, Rihemberg, more to služiti za najlepši eno uro in pol tra-

Albanski prestol

kakor si ga je Vid predstavljaj in

kakor zgleda sedaj

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.
(D dalje.)

»Ali veste dobro?« je vprašal Marijak s takim izpremenjenim glasom, da se je Pardajan zgrnil.

»Roko bi položil v ogenj, da je tako,« je odgovoril. »In zatorej, dragi moj, odslovi Moreverta z vsemi primernimi častmi, to je...«

Pardajan ni imel časa, da bi dovršil svoj stavek.

Marijak se je bil obrnil k Morevertu in dejal z nekakšnim vročnim obupom:

»Pripravljen sem iti z vami, gospodi!... (Enkrat moram vendar videti svojo mater od blizu!)« je pomislil s strašno trpkobo v srcu.

»Kaj delate!« je vzkliknil Pardajan.

»Pojdiva torej, gospod grof!« je rekel Morevert.

Vitez je izkušal zadržati Marijaka. Ta pa, v zmedenosti, ki se je zdel neumljiva, je objel prijatelja z obema rokama, kakor da se hoče posloviti na vekoma, pritisnil mu usta na uho in rekel s trepetajočim glasom,

v katerem so dihale vse muke in žalosti, nakopičene v njegovi duši:

»Z Bogom, dragi moj! Bodite blagoslovljeni za vso srečo, ki ste

mi jo prinesli s svojim zvestim prijateljstvom...«

»Oho!« je zamrmral Pardajan.

»Ali blaznitate, prijatelj?«

»Ne! A nadejam se, da me da Katarina de Medičis umoriti; to bo imenitno!«

»Smrt božja! Potem vas ne pustim samega!«

»Ti ne pojdeš z mano, Pardajan! Tja, kamor grem jaz, ti ne moreš iti! Zakaj moja pot drži tja, kamor me vodi neizprosna usoda. Če le pomislim, vidim, kako čudovito se je združilo vse, da me spravi v to klaynico...«

»Se prečudovito!« je rekel Pardajan, in slika Alise mu je vstala za hip pred očmi. »Grof, ne zapustim vas. Niti vas ne ubijete, niti mene. Pri Pilatu, radoveden sem!...«

»Pardajan, ta, ki gre h kraljici-materi, ni grof de Marijak... Deodat je, najdenec, pobran na cerkvenih stopnicah! Ali razumete zdaj, po eni sami besedi, vso mojo otožnost, ki te je morda presenečala? Ali hočete vedeti, zakaj pojdem h kraljici, dasi vem, da bom umorjen?«

»Da, oh, da!« je dejal Pardajan. Sapa mu je zastajala.

»Vedi: zato, ker hočem poznati svojo mater! Zato, ker je Katarina de Medičis... moja mati!...«

To reki, se je grof iztrgal prijateljevemu objemu, pomignil Morevertu in odhitel proti Lesenemu mostu. Morevert se je obrnil za njim po

zadnjem, brezuspešnem poizkusu, videti Pardajanov obraz; slišati njegov glas in prestreči besede, ki jih je govoril z Marijakom, se mu tudi ni bilo posrečilo.

Vitez je stal nekaj minut kakor omamljen.

»Deodat, sin Medičejke!« je zamrmral.

Nato se mu je vrnila hladnokrvnost. Stel je proti znani mu hiši, s trdnjo voljo, nadzorovati njeno okoličino, dokler bo grof v njej, in vdreti vanjo, ako bi trebalo čakati nanj predolgo.

Spotoma pa, ureja se bojni načrt s tisto metodičnostjo duha, ki je bila ena njegovih velikih vrlin, se je zama odresel vprašanja:

»Ali je vedela Alisa de Luks, da preže zunaj na Marijaka?«

Kmalu je bil na Lesenem mostu. Okolica je bila tiha in molčeča. Morevert in Marijak sta bila izginila.

Vitez je pomeril z očesom tajinstveno hišo, kjer se je bil seznanil s Katarino de Medičis. Hiša je bila nema, nje pročelje zastrto v senco. Z železnimi mrežami na svojih oknih, krepkimi vrati in ostrtimi strehami, ki so štrlele v nočno nebo kakor stolpiči, se je zdel podobna trdnjavi.

Takšna je, si je mislil Pardajan, »kakor Luvr v majhnem; a strašnejša je od onega. Zakaj tam, v širnih, pozlačenih dvorinah se izprehajala bolehen in neodločen kralj, tu pa

snuje kraljica v tragičnem molčanju svoje misli, izmed katerih udarja blisk minuto za minuto... In ta kraljica, mati Franceva, ki je umrla za čudno boleznijo po kratki dobi vladanja, mati Karlova, ki gineva za boleznijo, kateri ravnotako ne ve nihče imena, mati Margerite, ki je bolj moški nego ženska, mati Henrika Anževskega, ki je bolj baba nego moški, je tudi mati Deodatova, v katerem se zdi uresničena popolnost človeškega telesa, lepota duše, sijaj uma in plemenitosti srca... Ali je ta ženska, ki je dala življenje tako različnim bitjem, najboljšim in najostudnejšim, ter rodila silo in slabost — ali je Katarina de Medičis zares nestvor in pošast v svoji najdovršnejši obliki!«

In predstavljaj si jo je takšno, kakršno je videl v preprosti, a vendar tako impozantni sobani te hiše, sedečo v naslanjaču z velikim hrptom od črnega lesa, nepremično, belo kakor vosek, smehljajočo se z ostrim usmevom, podobno kipu svetnice, ki ga je obdarila rezbarjeva fantazija z demonskim pogledom.

In rastla je v njegovi domišljiji. To ni bila več ženska. Nič več kraljica Katarina. Bila je pravljica čarovnica, došla iz bajnih dežel tam za daljnimi gorami, da izvrši strašno delo, oborožena zgolj s svojim mogočnim, a izprijenim duhom.

Pardajan ni bil niti sanjač, niti ljubitelj razglabljanja in premišljanja. Učinkovala je nanj samo taj-

nost, ki je hlapeala od Katarine. Toda iztrgal se je tem dojmom; plačal je bil sanjariji svoj tribut, spoznal, da imata zlo in dobro slehernó svojo pozemljino, in že je bil zopet mož dejanja. Zamrmral je:

»Kraljica, copernica ali makar vrag v človeški koži — naj bo, kar hoče, a grofu naj ne skrivi lasu na glavi! Zakaj poiskal bi jo na dnu njene Luve, in kralj francoski bi osirotel, če bi me tudi stalo glavo!«

To reki si je poiskal vitez mesto za opazovanje; najprikladnejše v to svrhu so se mu videle razvaline hiše, ki jo je bil podrl, da reši kraljico navarsko.

Tam se je skrli z bodalom v roki in z očmi uprtimi v skrivnostno hišo na Lesenem mostu.

V hiši se je odigraval baš takrat prizor, poln razburjenosti kljub hladnim besedam, ki so jih govorile osebe — kraljica Katarina, astrolog Rudžieri in najdenec Deodat — mati oče in sin...

Da spozna čitatelj ves pomen tega prizora, stopimo v hišo pred Deodatom, kakor smo stopili vanjo že enkrat pred Pardajanom. Katarina de Medičis ne piše nocoj, vse misli ji polni vprašanje:

»Ali pride?«

Rudžieri jo opazuje molče, in tesnoba raste v njegovem srcu. Misli tega očeta in te matere naj nam razodene besede, ki jih govorita med seboj. Katarina pravi:

jajoči peš-izlet. Nežnemu spolu pa, za gospe in gospice, bodo preskrbljeni vozovi.

Vrli bratje Sokoli in vrle Sokolice! Dan 7. junija bodi vam dan, ki ga posvetimo mlademu Sokolu v Komnu. Pridite, da nam pomagata, da nas ojačite in dokažete, da se zavedate, da ste naši. Do svidenja, bratski Na zdar!

IZ SOLKANA.

Ze več let se bje boj za pokopališče v naši občini. Ker sedanje pokopališče več ne zadostuje, se mora napraviti novo. In novo pokopališče na drugem mestu bi bilo najbolj umestno, ker sedanje staro pokopališče je preveč blizu stanovanj; naše starišinstvo je sklenilo, da se razširi staro pokopališče; in zato je tudi kupilo zemljišče, na katerem so stavbe od dveh posestnikov za svoto 30.000 kron. Stavbe se bodo morale podreti zaradi razširjanja pokopališča, zemlja se bode morala napejati, in okoli pokopališča se bode moralo napraviti nove zidove, od strani železnice 1 m debelosti, kar bo stalo približno 20.000 K, torej bi stalo razširjenje 50.000 K.

Naše starišinstvo, to veliko svoto kron, takorekoč v vodo vrže, zato ker se pri tem razširjenju dobi prostora porabnega za pokopališče samo približno 400 m² in še ta prostor je večinoma že občinska last in kupljeno zemljišče se malo porabi za pokopališče, ker radi bližnjih bivališč mora biti primerno oddaljeno kakor zahteva politična oblast. Ker se naša občina močno razširja in šteje že zdaj čez 3000 prebivalcev, bo potrebno čez deset let zopet razširiti; ali takrat ne bo mogoče več, ker tam ni več zemljišča na razpolago, in takrat bodo morali napraviti novo pokopališče in bo morala občina zopet kakih 40 do 50 tisoč porabiti. Ej g. starišine, kako gospodarite, ali je to tako gospodarstvo? — Ali bi ne bilo boljše sedaj napraviti novo pokopališče, ki bi manj stalo, kakor pa razširiti staro, in bi ne bilo potreba čez deset let novih stroškov. Pokopališče bi lahko napravili na takem mestu, da bi bilo za sto let.

Čuditi se mora vsak našim gospodom starišinom. V naši občini primanjkuje stanovanj in so jako draga; mesta in napredne občine gradijo v lastni reži stave za stanovanja delavcem; a naša občina jih pa podira! Ali je to naprednost? Kadar občine napravijo nova, ali razširijo stara pokopališča, skrbijo politična in zdravstvena oblast, da so ista kolikor je mogoče oddaljena od ljudskih bivališč, proč iz vasi; kako je to, da bomo mi imeli še naprej pokopališče prav tik vasi, prav blizu hiš, da kadar je močan veter prinese nagrobne vence prav pred stanovanja. Kje je politična in zdravstvena oblast, in zakaj dovoli to?

Solkanci.

Fala ob Dravi.

Z neznansko naglico drvi po državni cesti avtomobil elektrarne proti Mariboru. Koga vozi, da se mu tako mudi? V vozu se nahajajo 4 moške. Glej v zadnjem delu leži ali sedi na smrt bleda moška postavadelavca. Vsa glava je obvezana, tudi udje so menda potrti — moža podpira spremiljevalec. Torej zopet nesreča. Ali bode mož dospel živ v bolnišnico, ali se ne bode avto ustavil pred mrtvašnico? Kdo ve?

To so epizode, ki se dogajajo pri gradbi elektrarne na Dravi teden za tednom, dan za dnem... In vse

ostaja tajno. Delavec izgine, nikdo ne ve kam. Le tu in tam prodre kaka vest v javnost. Če pa vprašaj uradnika ali uslužbenca, poreče »Saj ni res.«

V kasonah delajo tudi ponoči. Kako naporno in nevarno je to delo, ve pač vsakdo. Ako delavec obnemore, se zgardi nezvesten, ga potegnejo iz smrtonosne jame, ustavi nočni vlak in hajd v Maribor v bolnišnico. In s tem je za podjetje delavčeva usoda dokončana, kaj se z njim zgodi, ji nič mar.

Pripetilo se je, da je izdihnil delavec pri nalaganju na nočni brzovlak, ki je bil radi tega ustavljen. Delci so ga zopet v voza in še isto noč zagreblji na pokopališču v Puščavi. In zopet konec, vse pozabljenko...

Dogodi se nova nesreča, ponovi se isti prizor in kronika smrtnih nesreč se veča dan za dnem. Kronika? Saj ni moči dognati niti števila nesrečnih žrtvev nenasišnega moloha — kapitalizma, kaj še le njim imena. Saj je vse zakrito z gostim pokrivalom stroge tajnosti.

In kdo je vsemu kriv? Li vodstvo podjetja, li delavci sami? Kaj pravi k vsemu pristojna oblast? Oblast? Ona obojaka delavce radi ne previdnosti, mesto... Toda ne, nočem dati dela rudečemu svinčniku cenzorjevem...

Štajersko.

Profesor Anton Hrčič †. V nedeljo dne 17. maja je umrl v mariborskih slovenskih krogih dobro znani in obče spoštovani profesor Anton Hrčič, v 73. letu svoje starosti. Bil je miren, kremenit značaj poštenega Slovenca. Služboval je celo dolgo dobo let v Varaždinu in Zagrebu, a zadnja leta svoja življenja je prebil v krogu mariborskih Slovencev. Videti ga je bilo ob sleherni priliki, ob vsaki tudi manjši prireditvi v Narodnem domu. Sivolasega starčka marsikdo ni poznal, kajti med nami ni iskal prvenskega mesta moža, ki nastopa o prilikah javno. Omejil se je nekako na stališče mirnega in skrajno pazljivega opazovalca, a kdor je stopil k njemu, za vsakogar je imel mirno-ljubezljivo besedo. Vseskozi kremenitega značaja, je popolnoma spoznaval škodo slovenske politikujoče duhovščine in dosledno vršil napredno mislo zavednega Slovenca kadar je bilo treba služiti stvari. Imel je radodarno roko in rad je daroval povsodi. Že pred leti sem imel priložnost govoriti z njim. Razgovor je nanesel zlogoma na naš narodni položaj. In kako navdušen se je izražal za zblizanje, za stesnitev Slovencev s Hrvatji! V tem bi bil lahko vzgled marsikomu. In ko se je pričelo porajati gibanje za Jugoslovanstvo med nami, me je vprašal pred meseci, kako sodi o tem naša učeča se mladina. Ko sem mu dejal, da je zato v veliki večini zelo navdušena, je dejal: »Dobro ji bode... In kmalu za tem je dejal prilično, da bi rad še doživel čas izdatnega, splošnega preokreta. Ko sem mu dejal, da se to pač še prav lahko dogodi, je odvrnil: »Ne, tega ne dočakam več. Stara kost, življenje je za mano.« zadnje njegove besede so se uresničile in danes sanja o lepši bodočnosti svojega naroda. Včasih je bil profesor Anton Hrčič kaj rad v bližini naše mladine in če je našel slučaj, da je slišal popevati slovenske dijake, takrat je sredi govora utihnil in poslušal. In če je videl tu ali tam krepkega slovenskega fanta na odru, je bil še posebno zado-

voljen... V mariborske razmere se je kmalu užível, istotako v ostalo našo narodno in napredno politiko. Ni si pustil od nikogar oktroirati pristanskega prepričanja. Zato je gledal globoko v naše razmere in hvalljal hvale, a grajal grajevredno... Škoda, kljub lepi starosti, da je legel k zadnjemu počitku. Morda bi ne bil čakal več dolgo in gledal bi bil novo narodno vstajenje. Bila mu lahka rodna zemlja!

Nemški klerikalci, lex Kolisko in ml. za graško zborovanje lex Kolisko, so se prvotno upregli za vse-nemški voz tudi nemški klerikalci in sicer prav močno. Še celo stari Hagenhofer je napisal v »Grazer Volksblattu« reklamno notico. Nemški klerikalci pa so za vse to doživeli prav nevaležni bogatiji, kajti glavni govornik je med prve škodljivce Nemstva postavil ne le socialno demokracijo, marveč tudi — klerikalizem. Graški klerikalci so baje zahtevali mirno, nacionalno stvarno zborovanje, a doživeli so baš nasprotno: I oni so morali glasovati za resolucijo, ki koncemu grozi monarhiji s Prusijo. Vseled tega so klerikalci na svoje dunajske in ostale kolege sedaj zelo hudi, kajti le ti so jih zavedli, da so šli preko črno-žoltil meja. Po toči bi pač marsikdo rad zvonil, pa je navadno že mnogo prepozno.

Maribor. (Porod na cesti.) Pred par dnevi je porodila neka ženska delavskega stanu v eni prodajalni na Vetrinski cesti. Pred prodajalno so se je lotile porodne slabosti. Povila je zdravega dečka. Kaj po porodu so jo prepeljali z rešilnim vozom v tukajšno splošno bolnico.

Maribor. (Concours hippique.) K že napovedanem dirkanju se je zbral nepričakovano mnogo udeležencev od blizu in daleč. Mesto je bilo minoli praznik prenapolnjeno občinstva, ki je prihitelo, da prisostuje dirkam. V četrtke dopoldne so bile jezdnje dirke, popoldne pa vožnje. V večernih urah je bil promet zelo živahen. Dirke same so kazale lepe uspehe.

Fram. (Zlobnež.) Iz Frama pri Mariboru poročajo, da se tankaj klati po šumih nek postopač, ki dela s tem velikansko škodo, da polaga psom zastrupljene vade. Na ta način je crknilo že do 12 psov med temi eden pes-lovec, vreden 500 K. Kljub prizadevanju orožnikov, zlikovca doslej še niso bili v stanu zaslediti.

Poljane. (Nesreča.) Dne 20. t. m. je peljal posestnik Vrbanc Kranjc s parom konj nekaj blaga proti St. Bitrici. Ko je vozil ob progi, so se mu splašili konji pred nekim vlakom in ušli. Voz je z enim prednjih koles tresnil ob neki kanton in se močno poškodoval. Sinek je Kranjca vrgel iz voza, tako da je padel z glavo na sredo ceste ter obležal nezvesten. Našli so ga pozneje kmetje. Konja sta zavozila stran ceste in obstala na neki nivi.

Pesnica pri Mariboru. (Zelo se jim je mudilo.) Dne 21. t. m. se je peljala neka kmečka družina, žena, mož in triletna punčka iz Maribora v Pesnico. Ko je vlak obstal, sta preslišala postojno ime in hotela skočiti iz voza, ko je vlak že zopet pričel odhajati. Žena je z otrokom skočila naprej iz voza, mož pa za njima. Pri ženinem skoku je dekle zdrsnilo iz materinega naročja in dobilo lahke poškodbe na glavi. Mož in žena sta nepoškodovana. Oba se bosta imela še najbrže pred sodnijo zagovarjati.

Posiljite naročnino, ako je še niste!

Popolnoma nasprotno pa se je godilo cvetličarici. Ko je držal blago in papirčki skozi njene prste, je mislila na svojo skromno nado in sanjala vedno isti sen. Tudi zvečer je bila sama; takrat so hitele njene misli k lepemu graverju; skratka, predno je dobro opazila, je bilo njeno srce čisto omreženo.

Cesa pa bi bilo res treba k ožjemu znanju? Gotovo samo kake malenkosti! Kako lahko bi ji na primer nekoč zaklical graver, ko spuščal modre kolobarčke dima svoje svalčice v jutranji zrak pri odprtem oknu zvokno »Dobro jutro, gospodična!« Potem bi bil led gotovo prebit! Nekoliko bi pokrmljala, sprva le od daleč, čez dvorišče; kmalu bi si pa imela povedati zanimivejših stvari, ki se morejo le čisto tiho pošepetati. In k sestanku bi tudi ne bilo treba peroti, tudi ne dobrih nog; na desni strani je vodil namreč spoini hodnik s sprednje hiše v drugo splotje. Na Adrienovo rahlo trkanje bi se gotovo odzvalo Blansino srce z radostnim »dobro došel.« Seveda bi se idila končala s poroko, kajti Blansje je imela preveč spoštovanja do same sebe; kako ročno bi ji spletli njeni prsti lastni venec iz mirte.

Toda a! Ze so pri kraju divne sanje; Blansje je morala doživeti, Popolnoma nasprotno pa se je godilo cvetličarici. Ko je držal blago in papirčki skozi njene prste, je mislila na svojo skromno nado in sanjala vedno isti sen. Tudi zvečer je bila sama; takrat so hitele njene misli k lepemu graverju; skratka, predno je dobro opazila, je bilo njeno srce čisto omreženo.

Cesa pa bi bilo res treba k ožjemu znanju? Gotovo samo kake malenkosti! Kako lahko bi ji na primer nekoč zaklical graver, ko spuščal modre kolobarčke dima svoje svalčice v jutranji zrak pri odprtem oknu zvokno »Dobro jutro, gospodična!« Potem bi bil led gotovo prebit! Nekoliko bi pokrmljala, sprva le od daleč, čez dvorišče; kmalu bi si pa imela povedati zanimivejših stvari, ki se morejo le čisto tiho pošepetati. In k sestanku bi tudi ne bilo treba peroti, tudi ne dobrih nog; na desni strani je vodil namreč spoini hodnik s sprednje hiše v drugo splotje. Na Adrienovo rahlo trkanje bi se gotovo odzvalo Blansino srce z radostnim »dobro došel.« Seveda bi se idila končala s poroko, kajti Blansje je imela preveč spoštovanja do same sebe; kako ročno bi ji spletli njeni prsti lastni venec iz mirte.

Toda a! Ze so pri kraju divne sanje; Blansje je morala doživeti,

Goriško.

Gorica. (Ženska bolnišnica.) V zadnji seji občinskega sveta se je zvišal dnevni prispevek za vsako bolnico od 90 vinarjev na 1 K.

Gorica. (Čudno ravnanje.) Z ozikom na to notico javljamo, da po izreku vodstva ne zadene nobena krivda primarija bolnišnice usmiljenih bratov. Deček Guštin je namreč pravil, da ga boli spodnji del roke, zato ga zdravniki niso niti natančno preiskali. Po našem mnenju bi pa moral g. primarij kljub temu preiskati natančno roko, saj so mu vendar pravili, da je deček padel visoko z drevesa. Na ta način zdraviti ljudi, je precej lahko.

Gorica. (Delo laške fakinaže.) Pred par dnevi smo poročali, da manjkajo strešice nad imeni narodne trgovine Kerševani in Čuk. Te so torej prišle na mesto, kjer pa so bile le malo časa. Laška fakinaža je namreč že zbrisala strešice in tako pokvarila nove napise. Laška vzgoja je pač polentarska!

Gorica. (Moderni čarovniki.) V petek zvečer so kazali razni »moderni čarovniki« svojo spretnost v kavarni »Corso«. Bilo je mnogo zabave in obilo smeha. — Ob tej priliki pripomnimo zopet, da se g. de Rosa prav malo meni za naše potrebe in pravice v njegovi kavarni. Dasiravno zahaja v kavarno »Corso« mnogo Slovencev, so vedno lepaki natiskani le v laščini ali pa nemščini. Dobro bi bilo, da se naši ljudje nekoliko bolj zanimajo za to stvar!

Med Gorico in Postojno vozi od sedaj zanaprej lep, odprt avtomobil.

Gorica. (Edino prav.) Vožni red avtomobilne zveze Gorica-Postojna in Gorica-Gradež je nabit na poštnem poslopiju najprej v slovenskem jeziku. Tako je prav! Podjetje vendar živi od naših grošev in avtomobili vozijo iz Gorice do Postojne izključno po naši slovenski zemlji.

Laška kultura. Neki Sonta, sedanjí upravitelj avstrijske pošte v Draču, bivši oficijant v Gorici, znan po svojem laškem prepričanju, troši v svet najnesramnejše laži o Srbiji in še posebej o srbskih častnikih. Očita jim (on!) nizko kulturo, vojaško nezmožnost in še marsikaj drugega. Prvič je dvomljivo, ako je ta človek sploh kdaj videl srbske častnike, drugič pa se ne spominja niti najnovjših dogodkov svetovne zgodovine, ker drugače bi ne govoril tako zaničevalno o srbski armadi, kateri se čudi ves svet. Naši vladi pa čestitamo, da nastavlja v svojih uradih take nevedneže, ki se smatrajo za vredne 2000letne laške kulture. Gliha vkup štrih!

Gorica. Slovenski lepaki ne dajo miru laški fakinaži. Komaj so nalepljeni, že pride kak potomeček starih Rimljanov in jih raztrga. Zlasti pa bodejo te dni naznanila, da se vrši 7. junija sokoška veselica, katero bi radi naši »mestni očetje« preprečili, pa se zelo motijo. Zdi se tudi, da se naši lepaki ne nalepljajo več tam, kjer je največ prometa. Potrebno je, da goriški Slovenci preskrbijo za svoje podjetje, kar naj se tudi izpelje in ne samo govori!

»La patria rappresentanza« piše glasilo goriških kamorazev. So pač ubogi na duhu naši privandrani Lah! Naj bodo zadovoljni, da zborujejo še nekaj časa v naši slovenski Gorici, kjer ni prostora ne za nje in ne za Nemce!

Bivša avstrijska prestolonaslednica, sedanja grofica Štefaniya

Lonyay biva sedaj v Bodrug-Olassi, kjer je praznovala 21. t. m. 50letnico svojega rojstva. Rojena je bila leta 1864 kot druga hči belgijskega kralja Leopolda II. Njena vzgoja je bila jako preprosta po meščanskem vzoru. Prvikrat je smela v gledališče, ko je bila stara 15 let. 8. sušca leta 1880. se je zaročila z avstrijskim prestolonaslednikom Rudolfom, s katerim se je poročila 10. travna leta 1881. Iz tega zakona se je rodila 2. vinotoka 1. 1883, nadvojvodinja Elizabeta. 30. vinotoka 1889 pa se je zgodila tragična katastrofa v Mayerlingu, nakar se je Štefaniya posvetila književnemu delu. Hotela je dovršiti Rudolfovo delo »Avstrija v besedi in podobi« ter je v ta namen potovala po avstrijskih deželah. Kmalu pa se je seznanila z grofom Lonyay, s katerim se je tudi poročila in sicer 22. sušca leta 1900 v Miramaru. Premagala je vse težave in zapreke, se odpovedala vsem avstrijskim pravicam cesarske hiše, samo da se združi z možem, katerega je ljubila. Njen oče Leopold II. ji ni odpustil do smrti. Grofica Lonyay se čuti sedaj srečna ter se bavi večinoma s slikanjem in književnim delom.

Gorica. (Nemška kultura.) V noči od četrta na petek je hodilo po mestu par pijanih Nemcev s harmoniko. Ker so vkljub opominu javne straže še naprej razgrajali, so jih aretirali.

Gorica. (Pretep med vojaki.) V četrtek zvečer so se sporekli vojaki v gostilni Bolko na Stotnem trgu. Med prepriom je bil eden nevarno ranjen ter so ga morali prepeljati v bolnišnico. Vojaška patrulja je aretirala več razgrajajočih vojakov. Pa tudi drugod je prišlo do prepira med vojaki. Posledice bodo morali pač sami čutiti!

Tržič. (Aretacija.) Aretirali so regnikola Karla Disnan iz Vidma, ker se je zoperstavil javni straži. Sedaj je zaprt v goriških zaporih.

K otvoritvi belokranjske železnice.

Kaj je pričakoval dr. Toman od Dolenjske železnice.

Misel, naj bi se zgradila dolenjska železnica, ki bi vezala Ljubljano s Karlovcem se je rodila pred približno 50 leti. Menda prva javna korporacija, ki je spoznala važnost in potrebo te železnice, je bila kranjska trgovska zbornica, posebne zasluge si je v tem pridobil Jožef Bleiweis. O tej železnici je govoril že leta 1866. tedanjí slovenski poslanec dr. Toman, ki se je zelo zanimal za železniška vprašanja. Dr. Toman je v imenu odbora za kranjske železnice že v letu 1868. pridobil predkoncesijo za trasiranje železnice od Ljubljane do Karlovca. On je tudi istega leta stavil v kranjskem deželnem deželnem zboru predlog, naj se na vso moč skribo, da se izpelje železnica od Ljubljane po Dolenjskem do Karlovca. Ta svoj predlog je dne 28. 9. utemeljeval v deželnem zboru tudi s sledečim:

»Ta železnica pa ni samo za dolenjsko stran, temveč tudi za Gorenjsko in sploh za nas, ki smo Kranjci, iako važna. Ta-le železnica, ki ima peljati po Dolenjskem, pride v Karlovcu v dotiko s sedanjo hrvaško železnico, z drugo, ki se namerava iz Siska v Karlovec, katara pride potem v Reko in s to se ima zvezati železnica dalmatinska, katero država

Dalje v prilogi.

FRANCOIS COPEE:

Zamujena sreča.

Prevel Ivan Ankudimljev.

Kakor pri večini velikomestnih hiš tako je bilo tudi tu dvorišče ozko in temno, in obe okni sta si ležali naravnost nasproti. Toda ker sta bili že popolnoma pod streho, v petem nadstropju, je sporočil čisto kraljevič Solnce prvemu jutranji, drugemu večerni pozdrav, in tega lepega junjskega večera sta bili okni na stečaj odprti.

Pri enem teh oken je sedel navadno graver Adrien Lefol, pri drugem Blansje Robin, cvetličarica, in tako sta se kratkočasila dan za dnem ob svojem delu. Kolikorkrat je uprl mladit mož svoj pogled na sosedo, se je dotaknil njen brhki nossek cvetk, kajti bila je še nedolžna in zelo plaha, in če se je predznila kdaj pogledati skrivaj k mlademu umetniku, je bil nato ta petindvajsetletni norček tako zmeden, da se je delal, kakor da ga njegovo delo popolnoma opaja.

To je trajalo precej časa, odkar je toplejše vreme omogočalo delati pri odprtem oknu, in naj mi kdo verjame ali ne, graver in cvetličarica se še nista pogledala nobenkrat dobro v oči! Cesar mi pa gotovo ne bo ho-

tel nihče verjeti, je to, da graver še opazil ni, kako lepa in marljiva je njegova sosedica s plavimi lasmi, z rubinastimi ustnicami in sivimi očesci sredi rožnatega obraza. Če bi pa hotel sedaj trdit, da brhki Adrien s podjetno zavilhanimi brhčami in blagimi potezami ni prijal Blansji, potem bi se moral gotovo pripraviti na priimek »poreduež« ali pa — na lahen sunk pod rebra.

Torej hočem rajši priznati takoj odkritosrečno, da je skušalo oboje mladih ljudi utolažiti že davno z ozikom na medsebojne razmere svoje radovednost. Blansje je kmalu izvedela od hišnice, da je graver v svoji stroki talentiran umetnik; da sicer včasih zvečer zaostane precej časa s svojimi prijatelji v gostilni, drugače pa da je prav prijazen in blag človek.

Adrien je ravnotako izvedel, kako je z Blansjinimi odnosi: velika sirota je bila, še popolnoma nepokvarjena in je živela od dela svojih rok, kakor se je dalo.

Kdo bi hotel verjeti, da se ta dva mlada človeka v tem krasnem pomladanskem času, ko povsod gruljo golobčki, ko vrabci na strehah čivkajo o ljubezni in veselju življenja, nista polzkusila še nobenkrat zblizati! In vendar sta se po cele tedne trajajočem sedenju pozdravila

pri odpiranju oken z lahkim, brezglasnim naklonom.

Pripomniti moramo še, da Adriena ni ovirala samo plahost. Seveda se mu je zdela mala cvetličarica zelo zanimiva; toda kot pošten fant si je dejal: »Tako vseeno deklet... Človek bi se moral oženiti!« Sicer je mislil takoj dalje: »In zakaj pa ne?« Z mrzno se je spomnil na svojo ljubezen z dolgo Irmo, kaluparico, ki ga je tako kmalu razočarala in prevarila.

Oženiti se, imeti žensko, lepo pa malo družabnico, to bi bilo seveda vse kaj drugega! Toda — z delom je bila slaba; Adrien ni imel nobenih prihrankov, razen pred kratkim pododovanega tisočfrankovskega bankovca, ki ga je hotel prihraniti za slučaj kake bolezni ali stave. To se mu je zdelo za napravo lastnega ognjišča pa skoro premalo. Z druge strani pa mu je preveč dopadala mlada sosedica! A odlašal je, odlašal...

V Blansinem srcu so povzročile krasne poteze in lepe brčice že daleko presegajoče pustošenje; kajti v samotni uspeva ljubezen, kakor bršlin v senci!

Graverju ni manjkalo razvedrila. Po dnevnem trudu in vročini je preživel med svojimi prijatelji kratkočasne večere v »Braserijski deželi« in se krepčal s penečim pivom,

ko so ji izginili in razpadli vsi zlati gradovi. Nekega jutra se ni hotelo odprti graverjevo okno; naslednjega dne tudi ne. Blansje je prihajala nemirna, povprašala je pri vrtarju in je morala izvedeti v svojo grozo, da je gospod Lefol odpotoval in vzel ključ s seboj. Kam, ni povedal; le to, da se ni treba vznemirjati, če bi njegova odsotnost trajala kaj dalje časa; najemimo pa bo pošiljal... Potrtega srca in s svinčeno trudnostjo v udih se je pomikala Blansje po stopnjicah navzgor v peto nadstropje.

Odšel! Odpotoval! Ne da bi ji kdaj poklonil res prijazen pogled, odkritosrečen nasmehljaj... Gotovo in čisto nič ni maral za njo. Kako razočaranje, kaka bolečina!

Popolnoma taka pa le ni bila. Na predvečer svojega odhoda je Adrien resno mislil nato, da se ožje seznani s svojo sosedo. Pa istega večera — o veterinaj, kakršni smo mi vsi! — je storil še veliko bedarijo.

V nekem varietetu, kamor je zašel z več prijatelji, so ga popolnoma omamile škrlatnordeče ustnice in plavi lasje lepe Roze Corail, ki je tam igrala svojo poslovitno predstavo. Eden mladih gospodov je poznal Rozo in ji mignil bližje. Igralka je prišla na povabilo in prisleda k mladim umetnikom na kozarec šar-

na državne stroške trasira, kajti potrebna je sploh in posebno iz strateški ozirov. Kam pa se pešja železnica od Karlovca naprej? Če se bode to spopolnilo v prihodnjem času, pešja cesta naprej čez Novi v Sarajevu in je najbližja pot v Turčijo, Grcijo do Saloniki, ki leži nasproti Alesandrije. Ta cesta je najkrajša, ki veže Alesandrijo najbližje, bliže kot čez Carigrad, z Londonom in Parizom, in kadar bode enkrat Suez kanal prodir, bode končno vendar Aleksandrija glavno kupčijsko mesto kot je že bilo enkrat. Tako se znanjoditi, kar v duhu vidim, da bo enkrat dolenska železnica zveza vseh evropskih železnic od juga proti severu.

Tako je govoril pesniško nadenjeni dr. Toman pred 45 leti. Kar je on v duhu videl o dolenski železnici, se pač ne bo nikoli izpolnilo, ker si je izbrala svetovna trgovina druga pota. To vemo danes, ko je železnica zveza med Ljubljano in Karlovcem preko Dolenske postala dejstvo. Ako pa že nova železnica ni evropska prometna zveza, pa bodi vsaj nova prometna zveza med nami Jugoslovani.

Dnevno.

Avstrijska vlada se vedno izgovarja, da nima denarja, kadar se gre za slovenske in sploh jugoslovanske kulturne potrebe. Seveda, saj ne more imeti denarja za to, ko ga pa mora razmetavati za taka podjetja kot so razni listi na slovenskem jugu, ki naj zagovarjajo — njeno politiko. Sedaj je ustanovila v Zadru veliko in moderno tiskarno, ki izdaja dva lista (»Mlada Dalmacija« in »Saljiva Dalmacija«), izdajala bo pa še nekako »Novo Jugoslavijo«. Ti listi pravijo, da so jugoslovanski in da so za narodno edinstvo, obenem pa pišejo tako dunajsko in tako neumno, da vsak otrok lahko takoj sprevidi, da se nahaja glavno uredništvo teh listov na — dalmatinskem nameštništvu. Zadnja »Mlada Dalmacija« n. pr. čisto resno trdi, da so »Hrvat in danes edini Jugoslovani!« Tudi sicer propagira ta list misel, da bi se morali razviti Slovenci čem bolj kot Slovenci, Hrvati čem bolj kot Hrvati in Srbi čem bolj kot Srbi — ravnotako, kot si to želi dunajska vlada, ki se pač boji Jugoslovancev, ne boji se nas pa prav nič, dokler smo razdeljeni na majhne dele. Ampak neumna pa je vlada, ko za take reči razmetava denar, ko bi vendar lahko uvidela, da je vse to že veliko prepozno, da gremo Jugoslovani našo pot naprej brez ozira na sirenske glasove z Dunaja, ki nas vabijo k sebi, vsakega posebej, seveda, in čem bolj skregane med sabo. Je vse zaenkrat: delo »Slovenca« in novih zadnjih listov je že vnaprej obsojeno na neuspeh!

Slovenski jeziki na ameriških univerzah. Profesor John D. Prince na kolumbijski univerzi v New Yorku je začel letos z uspehom predavati o slovenski zgodovini in slovenskem

jezikoslovju. Ta predavanja so prvi korak za ustvarjenje slovenske stolice na eni največjih, najstarejših in najplivnicjih ameriških univerzah. Namen teh predavanj je: seznaniti Ameriko s študijem slovenskih jezikov, zgodovine, literature in kulture. Ta korak je za Slovence silno važen. Kakor poroča prof. Prince, ki je bil leta 1912 guverner države New Jersey in je najboljši prijatelj ameriškega prezidenta Wilsona, je začel s predavanji na izrecno prošnjo ameriških krogov. Amerika, žal, danes še malo ve o slovenskih razmerah, četudi je — to priznava profesor Prince sam — slovenska literatura z orjaškimi koraki napredovala. V tem triumfalnem napredku so literaturo spremljale: glasba, umetnost in znanost. Kurzi prof. Prince so se začeli to leto. Posebno pozornost prof. Prince v letošnjih predavanjih posvetil balkanskim Slovanom. V slovenskih kurzih se bo predvsem poučevala ruščina, potem češčina ter hrvaško-srbski jezik. Te jezike smatra prof. Prince za najvažnejše.

Ruska univerza v tujini. »Cas« poroča: Razmere v Rusiji postajajo v zadnjem času vedno hušje in posledica je, da vedno večje število ruske učee se mladine odhaja v tujino, posebno na nemške univerze. S tem pa nastajajo nove težave: nemške univerze so v znanstvenem delovanju ovirane že vsled vedno večjega navala od strani domaćin in zato se začeni proti prevelikemu navalu s tujine braniti s tem, da za posamezne države določujejo gotovo število, ki se ne sme prekačati. Tako se za ruske študente, ki odhajajo iz domovine, položaj, da ne bodo v tujini sprejeti na visoke šole. Vsled tega se med ruskimi študenti in ruskimi naprednimi elementi pojavlja težnja po samopomoči. Pred kratkim se je vršilo v Parizu posvetovanje, katerega sta se udeležila tudi profesorja Maksim Kovalevskij in Karajev. Dne 25. maja se vrši v Bernu posvetovanje ruskih študentov, na katerem se bo uvaževalo o tem, da bi se osnovala ruska univerza v tujini. Posvetovanj se udeležijo zastopniki vseh zapadno-evropskih univerz.

Uboji Šusteršič! Hotel se je v delegacijah prikupiti grofu Berchtoldu in se je repenčil kot petelin na gnoju, da Srbija mora odnehati v zavesti orientalskih železnic, ker je to »avstrijski življenjski interes«. Sedaj je pa grof Berchtold odnehal in Srbija bo proge orientalske železnice lepo odkupila in podržavila. Uboji Šusteršič! Morda se zaveda, kako bedno vlogo je igral in v kako smešnem položaju se sedaj nahaja! Hotel je biti bolj papeški od papeža samega in sedaj ga je papež (v tem slučaju grof Berchtold) desavuiral, pogaja se lepo s Pašičem (to bi lahko že danaj storil!), za Šusteršiča se pa niti ne zmeni. Je pač vedno tako z ljudmi, ki hočejo biti velik diplomati, pa so pigmeji. S Pašičem se je hotel Šusteršič! Kdo se ne bo temu smejal?

reda in odpotoval zopet v domovino. Vzklik bolestaega razočaranja je ušel vratarici, ko je zagledala zopet shušpanega, slabo oblečenega Adriana. Sprva je bil tihi in je rekel le osorno: »Da, tu sem zopet!« Hipoma pa se je spomnil dražestne cvetličarice in se ni mogel držati, da ne bi vprašal po nji.

»Gospodična Blanche?« je dejala gospa. »Ni je več, že tri dni ne!... Premislite, mala je bila tako sama in je hiral od dolgega časa. Ena njenih sester, ki je v Lijonu nuna, jo je napeljala, da je odšla k nji. Ostala bo le večna sestra, skoraj dekla!... Žalostno, ni res, gospod Lefol? ... Solze so se ji udrele, ko se je poslavljala od mene. Toda pritrtili mi boste, da je samostan za osamelost deklet, ki hoče ostati dostojno, slednjič vendar najboljši! Sedaj je preskrbljena.«

Preobladan od vtisa te žalostne vesti je stopil Adrien v svojo sobo. Odprl je tako dolgo zaprta vrata in je našel na tleh pisemce, ki ga je moral kdo potisniti od spodaj v sobo. Obsegalo je samo par besed: »Tri mesece sem Vas pričakovala zaiman. Zelo sem Vas ljubila. Zbogom. Blanche Robin.«

In ker je imel ubogi mladenič vkljub svojim zabredam plemenito srce, mu je bilo silno žal, da je zavrgel to nesebično ljubezen in zadal dobri duši tako globoko gorje. Morda je spoznal tudi v tem pismu preokrovanje usode, ki nas priganja skoro vse, da gremo mimo svoje sreče, ne da bi segli po njej.

Učenec Kozina, o katerem smo poročali, da je izvršil samomor na železniški progi pri Rakeku, je hodil v ljudsko šolo v Postojni, ne pa v meščansko šolo, kakor se nam je pomotoma sporočilo.

K ljudskemu gibanju na Kranjskem. V političnem okraju Kamnik (40.089 prebivalcev) je bilo v prvem četrtletju tekočega leta 58 porok. Število novorojencev znaša 316, število umrlih pa 195. Med zadnjimi je 68 otrok v starosti od rojstva do petih let. Starost od petdeset do sedemdeset let je dočakalo štirideset, čez sedemdeseto leto pa petinpetdeset oseb. Na letiki je umrlo 29, na vnetju pljuč 17, na difteriji 1, na suhem kašlju 1, na slučajnih smrtnonevarnih poškodbah 4 osebe; samomor je izvršila 1 oseba; vsi drugi so umrli na različnih boleznih. Umor kakor tudi uboj se ni primeril nobeden.

Strela ubila moža in žensko. Dne 19. t. m. je bila velika nevihta v občini Cerklje v krškem okraju. Nevihta so spremljali bliski. Posestnik Jože Ferenčak, posestnikova hči Rozalija Horžen in Marija Slovenec iz Skopice so delali na polju. Vsi trije so stali pod enim dežnikom. Tu je nenadoma treščilo v dežnik. Ferenčak in Slovenec sta bila na mestu mrtva, Rozalija Horžen pa se je onesvestila in se je še le čez dolgo časa zavedla.

Preprečena železniška nesreča. Preteklo nedeljo zvečer je prišel v gostilno Kunstelj Pavlin v Radovljici neki posestnik iz Bodešča in je privezal svojega konja k drevesu na dvorišču. Konj pa je okrog desete ure pobegnil in je šel proti čuvajnici št. 45. Ropot je opozoril železniškega čuvaja, ki je šel pogledat, kaj se godi. Našel je konja, ki je stal s popolnoma razbitim vozom na železniškem tiru. Bil je že skrajni čas, ko je čuvaj spravil voz in konja s tira, zakaj kmalu nato je pridrdral poštni vlak. Tako je čuvaj preprečil nesrečo.

Poskušen vlom. Že dalje časa so se množili v radovljiški okolici vlom, po čemur se lahko sodi, da jih je izvrševala dobro organizirana in z dobrim orodjem preskrbljena tatinska tolpa. Sedaj so se vlomilci spravili tudi nad Radovljico. V noči na 3. t. m. so vlomilci obiskali restavracijo Kunstelj-Pavlin in so napravili za deset kron škodo. V noči na 20. t. m. so poskušali vlomiti v trgovino trgovca J. Bulovca. Prepodil jih je hlapec, ki se je vrnil domov. Vlomilci so že izrezali šipe na oknih, da bi mogli v trgovino.

Požar. Pred kratkim je izbruhnil na doslej neznan način ogenj v skednju posestnika Franca Petrlina iz Kosez v postojnskem okraju. Ogenj je uničil omenjeni skedenj in gospodarsko poslopje Petrlinovega sosedu istega imena in priimka. France Petrlin I. ima 5000 K škode in je zavarovan za 1800 K, France Petrlin II. pa 6000 K škode in je zavarovan za 2400 K. Ogenj je lokaliziral oziroma pogasil požarna bramba iz Ilirske Bistrice.

Rop. Pretekli ponedeljek je neki neznanec napadel na cesti gostilničarja Jameza Vilarja iz Podgorice, ki se je okrog enajste ure ponoči vračal iz neke tamošnje gostilne domov. Neznanec je vzel Vilarju žepno uro in je pobegnil. Orožništvo je aretiralo nekega moža iz tamošnje okolice, ki je hudo na sumu, da je izvršil omenjeni rop. Izročili so ga deželnemu sodišču v Ljubljani.

Tatvina lesa. Trgovcu z lesom g. Vinku Ogorelcu iz Skofljice je neznan storilec odpeljal iz gozda pri Zalogu za dva voza drv.

Dvema konjema odrezal repa. Prejšnji teden je odrezal sedemnajstletni konjski hlapec Stefan Semrov ponoči dvema konjema posestnika Franceta Mačka iz Broda pri Logatcu repa prav pri korenini repa. Tako je povzročil za najmanj dve sto kron škode. Zimo je prodal na to za pet kron. Ko je Semrov videl, da je njegova hudobija odkrita, se je sam javil okrajnemu sodišču v Logatcu, kjer so ga z veseljem sprejeli in obdržali.

Samokresna patrona. Dne 17. t. m. so sedeli železniški delavci Frano Frčak iz Sv. Ivana na Hrvaškem, Zidarič in Mihelčič v Belokranju v kuhinji, ker je zunaj deževalo. Frčak je vrgel nalašč v ogenj samokresno patrono, ki se je razletela. Krogla je zadela delavca Zidariča v desno oko, ovitek pa delavca Mihelčiča v levo uho. Mihelčič je dobil lahko poškodbo, Zidarič pa je oslepel in se sedaj zdravi v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji. Frčaka so zaprli.

Ogenj. Po raznih vesteh je večraj gorelo v vasi Potovrh v občini Smihel-Stopiče na Dolenskem. Koliko škode je napravil požar, se še ne ve.

Utonil je. Dne 21. t. m. se je šel kopat trgovski vajenec pri trgovcu

Zadniku v Senožčah 16letni Jožef Peče, doma iz Stične na Dolenskem, v tamošnji pivovarniški bazar. V vodi ga je prijel krč in deček je utonil.

Avtomobilska nesreča. Na praznik Vnebohoda se je prevrnil na nemkem ostrem ovinku pošni avtomobil iz Krškega. V avtomobilu, ki se je prevrnil po strmem bregu, sta se nahajala samo šofer in trgovec Kastelic iz Kandije, ki pa se k sreči nista poškodovala.

Ljubljana.

Nič kompromisov! Tudi »Slov. Narod« piše o flotenferajnu in o germanskim tendencah, ki vladajo v tem »patriotičnem« društvu in priznava, da ravno radi te tendence nima društvo nobene zaslonbe niti pri Čehih, niti pri Hrvatih. Mirno in stvarno iznaša vse to »Slov. Narod« in z njegovimi izvajanci se popolnoma strinjamo, samo konec nas ne zadovoljuje. »Slov. Narod« namreč na koncu poziva flotenferajn, da naj upošteva njegove upravičene rekrutacije. Ta poziv je nepotreben, ker flotenferajn je in ostane nemški, njegov cilj bo tudi v bodoče ta, da po možnosti ponemškutari avstrijske Slovence, posebno Jugoslovane, ali jih pa vsaj tako pomehkuži v narodnem oziru, da bo njihov odpor proti prodajajočemu nemštvu oslavljen. — Slovenci imamo dovolj naših narodnih društev in kdor vstopa v to nemško društvo, ga moramo smatrati za odpadnika, kakor smatrajo take ljudi za odpadnike Hrvati in Srbi. Kdor je zaveden Slovenec, za tega ni in ne sme biti mesta v nemških društvih in naj nastopajo ta društva pod to ali ono krinko. Flotenferajn je peljal našo mladino na Adrijano, da ona pomaga utrditi pozicijo tamošnjih Nemcev! To je dovolj in s takim društvom Slovenci ne moremo delati kompromisov. Flotenferajn prezira slovenski jezik, prezira slovensko zastavo, prezira vse, kar je slovenskega; s tem je društvo pokazalo, da nas sovraži in zato naj računa v bodoče samo na Nemce in na Madžare. Žalostno je dovolj, da je sploh treba pisati o tem in opozarjati slovensko inteligenco na njeno dolžnost. Hrvati in Srbi so takoj v začetku spoznali cilje flotenferajna, nas pa mora ta flotenferajn naravnost po glavi udariti, pa mnogi še ne vedo, kaj jim je storiti!

Slovenec odgovarja (ali v imenu deželne vlade?) na našo notico v zadevi zastopnikov časopisa v otvoritvenem vlaku. Že to ni resnično v tem odgovoru, da bodo zastopniki samo: »Laibacher Zeitung«, »Slovenec«, »Slov. Narod« in korespondenčni urad z Dunaja, ker zastopani bo tudi »Dan«, ki ga »Slovenec« ne omenja. Kar se tiče naše opazke, da bodo zastopniki tudi tujisti, »Slov. Ilustrovani Tednik« pa ne, odgovarjamo, da bi bilo veliko večjega pomena, ako bi bil zastopan domači ilustriran list, ki ga čita občinstvo v krajih, kjer vlada za belokranjsko železnico veliko zanimanje, kot pa, da je zastopan dunajski korespondenčni urad, četudi s tem ne mislimo, da je zastopnik korespondenčnega urada odveč in nepotreben. Navedli smo že pravi vzrok, zakaj vlada ne pripusti v otvoritveni vlak zastopnika »Slov. Ilustrovanega Tednika« in pri tem ostajamo: zato, da bi mogel klerikalni in vladni ilustrirani list, ki začne baje izhajati s 1. junijem, prvi priobčiti slike o otvoritvi. Vlada je to storila na intervencijo klerikalcev, drugače se njeno postopanje ne da razlagati, ker vsaka druga vlada bi z veseljem dala zastopnikom listov brez razlike možnost in priliko, da čim obširnejše in natančnejše poročajo o takem dogodku kot je otvoritev prav važne železniške proge.

Dr. Rybář proti ponemčenju ljubljanskih slovenskih šol. Na običnem zboru »Društva« jugoslovanskih železniških uradnikov v Trstu je govoril državni poslanec dr. Rybář »o nujni potrebi splošne narodne obrambe.« Pri tej priliki se je dotaknil tudi nameravanega ponemčevanja ljubljanskih slovenskih šol in sicer tako-le: »Je pa treba konstatirati še nekaj drugega, kar kaže, kako žalostne so razmere v Ljubljani. Je res tu pritisk od zgoraj, toda razmere se niso poslabšale toliko zaradi pritiska od zgoraj, temveč ker manjka odpora meščanstva, ker manjka v Ljubljani umevanja položaja. Če se je moglo zgoditi v avtonomnem zastopu, da se je slovenski zastopnik (žeč. odbornik in občinski svetnik dr. Zajc) oglašil za utrkviziranje ljubljanskih šol, ko se na megal z vsemi svojimi močmi borimo proti takim šolan, ko Nemci sami priznavajo in je izreklo tudi ministrstvo samo, da utrkvistične šole ne odgovarjajo zakoniti predpisom; ko vemo, da te šole niso le pedagoški nonsens, temveč za...«

Dr. Rybář proti ponemčenju ljubljanskih slovenskih šol. Na običnem zboru »Društva« jugoslovanskih železniških uradnikov v Trstu je govoril državni poslanec dr. Rybář »o nujni potrebi splošne narodne obrambe.« Pri tej priliki se je dotaknil tudi nameravanega ponemčevanja ljubljanskih slovenskih šol in sicer tako-le: »Je pa treba konstatirati še nekaj drugega, kar kaže, kako žalostne so razmere v Ljubljani. Je res tu pritisk od zgoraj, toda razmere se niso poslabšale toliko zaradi pritiska od zgoraj, temveč ker manjka odpora meščanstva, ker manjka v Ljubljani umevanja položaja. Če se je moglo zgoditi v avtonomnem zastopu, da se je slovenski zastopnik (žeč. odbornik in občinski svetnik dr. Zajc) oglašil za utrkviziranje ljubljanskih šol, ko se na megal z vsemi svojimi močmi borimo proti takim šolan, ko Nemci sami priznavajo in je izreklo tudi ministrstvo samo, da utrkvistične šole ne odgovarjajo zakoniti predpisom; ko vemo, da te šole niso le pedagoški nonsens, temveč za...«

Dr. Rybář proti ponemčenju ljubljanskih slovenskih šol. Na običnem zboru »Društva« jugoslovanskih železniških uradnikov v Trstu je govoril državni poslanec dr. Rybář »o nujni potrebi splošne narodne obrambe.« Pri tej priliki se je dotaknil tudi nameravanega ponemčevanja ljubljanskih slovenskih šol in sicer tako-le: »Je pa treba konstatirati še nekaj drugega, kar kaže, kako žalostne so razmere v Ljubljani. Je res tu pritisk od zgoraj, toda razmere se niso poslabšale toliko zaradi pritiska od zgoraj, temveč ker manjka odpora meščanstva, ker manjka v Ljubljani umevanja položaja. Če se je moglo zgoditi v avtonomnem zastopu, da se je slovenski zastopnik (žeč. odbornik in občinski svetnik dr. Zajc) oglašil za utrkviziranje ljubljanskih šol, ko se na megal z vsemi svojimi močmi borimo proti takim šolan, ko Nemci sami priznavajo in je izreklo tudi ministrstvo samo, da utrkvistične šole ne odgovarjajo zakoniti predpisom; ko vemo, da te šole niso le pedagoški nonsens, temveč za...«

zločin; ko je celo državno sodišče izreklo, da so utrkvistične šole protizakonite; če so se vkljub vsemu temu našli v Ljubljani ljudje, če se je vkljub temu našla slovenska stranaka, ki ne le, da se ne brani, temveč celo zahteva take šole: potem moramo reči: razmere so res žalostne! Vsi tisti, ki jim je na tem, da se narod ohrani, se morajo z vsemi silami upreti takemu početju in z vsemi svojimi močmi delati na to, da ne zmagajo tisti, ki ne samo ne vidijo preteče narodne smrti, temveč jo celo pospešujejo!«

Zopet zloben napad na našo Ciril-Metodovo družbo! Piše se nam: Kakor je vsem znano, priredile so ljubljanske ženske Ciril Metodove podružnice v Ljubljani lansko leto cvetlični dan dne 4. julija v korist družbe. Samo v Ljubljani se je nabralo v ta namen okroglih 4000 K. Podružnice so sklenile tako predeitev napraviti vsako leto na dan sv. Cirila in Metoda. Pa glej! Kaj so si izmislili naši klerikalni prijatelji! Ravno na ta dan napravijo klerikalci letos cvetlični dan za svoje namene. Na ta način hočejo naši vboji družbi, ki krvavo potrebuje denar za slovensko šolstvo ob mejah, odvzeti nekaj tisočakov. Ni zadosti tem ljudem, da sploh ničesar ne dajo; škodovati družbi povsod, kjer morejo, to je njihov namen. Z ogorčenjem moramo protestirati proti taki zlobni nakani. — Cirilmetodari.

Nasvet. Dne 7. junija se vrši v Ljubljani cvetni dan za CMD. in za »Branibora«. Na tak dan razmeče vsak količkar naroden človek za cvetke od 2—5 K. Ali bi ne bilo delo našim gospodičnam zelo olajšano, ako bi se za cvetni dan izdale nekatere »legitimacije« (po 2 ali po 5 K). S to legitimacijo bi se vsak nekako odkupil in bi kupil n. pr. k večjemu še eno cvetko. Gospodične bi torej prodale cvetke samo onim, ki bi se že naprej ne odkupili. Oni, ki bi se odkupili z legitimacijami, bi moral seveda legitimacije vidno nositi. Prosimo, da bi se o tem nasvetu premisljalo.

Prejeli smo: Kakor veste, je bil v četrtek koncert v Tivoli za dijaški izlet k Adriji. In prišli so h koncertu tudi samo Slovenci (razven, kar je bilo vojaštva). Hotel je bil okrašen z zastavami; bile so avstrijske in ogrske, 1 bavarska in 1 belgijska. Kar sem pa jaz in vsi drugi tudi pogrešali, je to, da ni bilo niti ene slovenske zastave. Igrali niti niso niti enega slovenskega komada. To se more zgoditi samo v Ljubljani.

Ljudsko šolstvo. Na mesto obolele učiteljice Marije Borovskey je imenovana za suplentinjo v Tržiču Albina Bradaška, dosedaj suplentinja na dekliški šoli v Kranju.

Razpisane učiteljske službe. Postojnski okraj: Nadučiteljsko mesto na dvorazrednicah v Hariji in Vrboven. — Učit. mesto na enorazrednicah na Erzelju, v Hruševju, Smihelu, na Ostrožnem brdu, Slapu in v Sembijah. — Mesto učiteljice na dvorazrednici v Harijah. — Dve mesti strok. učitelja za meščansko šolo v Postojni, in sicer za prirodnoznanstveno in matematično-tehnično skupino. — Rok do 20. maja. — Logaški okraj: Učit. mesta na enorazrednicah v Babnem polju, Sv. Trojici, Ledinah in Zadlogu. — Učiteljsko mesto na triirazrednici v Črnem vrhu. — Rok do 22. maja. — Kočevski okraj: Učiteljsko mesto na triirazrednici v Koprivniku. — Rok do 30. maja.

Pozor. Danes se vrši pri Salezijancih v Rakovniku nekaka procesija. Že cel teden so pobirale tercijalke po okolici narodno nošo, da se bodo z njo šopirile. Rakovniški gospode pa so pripravljali jed in pičaje. Imeli bodo namreč vse v svoji reži. Poroča se nam, da so napeljali več sodov vina in piva in zaklali več volov. Vprašamo: Kako pridejo naši mesarji in gostilničarji do tega, da plačujejo koncesije in deželne naklade — Salezijanci pa brez vseh koncesij točijo plačilo in koljejo doma? Ali je našim klerikalcem vse dovoljeno? Zdaj bodo postali naši samostani nekatere gostilne in kuhinje, kjer bodo skupljali denar. Drugi naj pa davke plačujejo! Ne boš, Jaka!

Same aktualnosti prinaša zopet poslednja številka Slovenskega Ilustrovanega Tednika v slikah in popisih. Iz senačne pravde v Celovcu prinaša sliko splitskega župana Katalinica in njegovega tajnika Ševčiča, iz dogodkov v Trstu sliko napadenega dr. O. Rybářa, vrlega vodje tržaških Slovencev, iz Ljubljane dva prizora s sprejema osijeških Hrvatov in Hrvatov, iz Gorice krasno skupino slovenskega Amerikana Struelja, bivšega urednika »Sočee«, iz Bele Krajine že pred otvoritvijo nove železnice 4 slike Metlike in Črnomlja, iz Zagreba tužne spomine na mučenika Zrinjskega in Frankopana, ki razburjajo slovensko kri. Dve sliki

tenorja slavca Međena bodo čestilce tega mojstra pevcev posebno razveselili. Naslovna slika pa je zgodovinski dokument moderne nemške lažikulture, pesnika Iv. Grohovca z Reke, obeh nadškofov zagrebških, osobito pa slike iz Stojdrage, pravoslavne hrvatske vasi na kranjski meji. Te noše bodo zanimale zlasti naše dame. Tako je S. I. T. resnično vseslovenski list, ki pa objema tudi brate Slované in prinaša zanimivosti z vsega sveta. Podpirajte ga, ker je naš in lep! Tudi besedilo je veskroz aktualno, večkrat žgoče in ostro, a brezizjemno veseleljivo. Dva članka in dva leposlovna spisa v eni številki je pač dovolj. Tudi predzadnja številka je bila zelo efektivna s slikami o mariborski gledališki predstavi Aškerčevega »Volkuna« za 500letnico ustoličenja koroškega vojvode; zadnji portret Vatroslava Holca, dr. Ant. Dermote itd.

— **Zadruga sobo-črko slikarjev in pleskarjev v Ljubljani** ima svoj redni občni zbor dne 26. maja t. l. ob 4. uri popoldne v restavraciji pri »Rimljanu« Mrak na Rimski cesti s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Računski zaključek za leto 1913. 4. Volitev načelnika, njega namestnika, 4 odbornikov in 2 namestnikov. 5. Priklonitev strokovnih obrtnikov iz ljubljanske okolice k zadrugi. 6. Razno. Ako se sklicani občni zbori vsled nesklepnosti ne more vršiti ob določeni uri, se bo vršil isti ob vsaki navzočnosti eno uro pozneje. Ako se kak zadržani član, brez da bi se temeljito opravičil, občnega zbora ne udeleži, zapade globi do 20 K v smislu § 25. zadr. pravil. — **Štefan Speletič**, t. č. načelnik.

— **Danes v Šmarje** na župni zlet Ljubljana I. Kakor se nam poroča, je v Šmarji za zlet lepo pripravljeno. Narodni šmarnski fantje so postavili mlaje, dekleta bodo v nar. nošah, gostilničarji pa so pripravili vse, kar je treba, da se bodo izletniki dobro in po ceni okrepčali. Za navadne izletnike je čas zelo ugoden. Na svidenje v Šmarji!

— **Sokolijezdec** se zbirajo danes ob 12. pri Krapešu.

— **Sokol**, ki se udeležuje izleta v Šmarjo, se zbirajo na Taboru. Odhod izpred Mestnega doma ob 1. uri popoldne.

— **Na dirkališču** se začne danes tekma ob 1/25. Konča se ob polu 7. Vhod je pri glavnem vhodu, kjer so blagajne. Po uspehih, ki jih je doseglo češko moštvo v Splitu in »Ilirija« v Opatiji in Zagrebu, je naravno, da bo tekma napeta in zanimiva.

— **Današnja tekma »Ilirije«** je za naše moštvo nekaj jubilej. »Ilirija« obstaja tri leta in igra danes svojo 40. tekmo. Prvo moštvo igra danes svojo 30. tekmo (10 jih je izigralo drugo moštvo.) Kapitan moštva g. Betetto se je udeležil vseh tekem in slavi tudi danes svoj jubilej. Tudi par drugih igralcev se bo danes z veseljem sprijateljilo svojih dosedanjih tekem. »Ilirija« je doslej zmagala 14krat, 12krat je bila premagana, 3krat je igrala neodločno. Prvo moštvo je dalo doslej 69 golov dobilo pa jih je 64. Po teh uspehih stopa »Ilirija« na novo igrišče.

— **Glavna posojilnica.** Likvidacijskemu odboru še manjka nekaj izjav upnikov »Glavne« glede 30% ne poravnave. Ker se bo dne 1. julija t. l. pričelo z izplačevanjem dogovorjene kvote, se oni upniki (vlagatelji), ki doslej še niso podpisali tozadevno izjavo, nujno prosijo, da to čimprej store in z zavlačevanjem ne otežujejo dela likvidacijskega odbora.

— **Kreditna zadruga.** Vnovič in zadnjič se pozivljajo oni zadržani »Glavne posojilnice«, ki se doslej vzlic večkratni urgenci še niso odzvali, k vplačilu predpisane prispevka. **Najpozneje do 1. junija t. l.** se morajo zgledati v društveni pisarni, če nočejo biti izpostavljeni vse svoje življenje groznim posledicam neomejenejamstva.

— **Onim tvrdkam**, ki hočejo vložiti oferte za sokolsko vežbališče, naznanjamo, da si lahko ogledajo načrte in mere za les v zletni dvorani v »Nar. domu« v Ljubljani.

— **Posmrtni spomin** prof. Skerliča bo proslavila Ljubljana s predavanjem »Akademij«, ki se vrši jutri v ponedeljek v »Mestnem domu«.

— **Dolenca na poti v Ameriko.** Preteklo soboto je policija prišla na tujaknjem glavnem kolodvoru 18-letnega delavca Antona Praznika iz Vel. Česnice v šentviškem okraju pri Strini in 19letnega dlnarja Jožeta Vidmarja iz Zagradca v novomeškem okraju. Fanta sta se hotela odtegniti vojaški dolžnosti in sta hotela poleteti v Ameriko. Obema ptičema so pristigili peroti in so ju vtaknili v kletko deželnega sodišča.

— **Nezgoda.** Pretekli petek zjutraj se je podrl na Sv. Jakoba obrežju hlod, ki je podpiral škarpno in

je padel na glavo strojniku Francu Friču. Strojnik je padel na tla in je zadobil poleg poškodbe zadaj na glavi tudi rane na obrazu.

— **Obesila se je** večeraj zjutraj na kljuki pri vratih stara Urša Dolinar iz Sela pri Mostah. Odpeljali so jo v mrtvašnico k sv. Križu. Vzrok samomora je neznan. Urša Dolinar je bila zelo vdana alkoholu in v tem so našli nekateri povod njenega brezupnega čina.

— **Mlad psiček** belkaste barve in z dolgo dlako se je izgubil v Tivoliju. Najditelj naj ga odda proti primerni nagradi v Vodmatu, Martinova cesta št. 13.

— **Iz krogov odvetniških in notarskih uradnikov** se nam poroča, da nameravajo prirediti na binkoštno nedeljo, to je dne 31. majnika t. l. v »Narodnem domu« v Ljubljani II. shod avstrijskih jugoslovanskih odvetniških in notarskih uradnikov, katerega dnevni red se v kratkem objavi.

— **Jubilejski koncert.** Povodom 30letnice pevskega društva »Slavca« vrši se na binkoštno soboto dne 30. maja ob 8. en četrt uri zvečer v veliki dvorani »Nar. doma« jubilejski koncert z zanimivim in obširnimi sporedom, kateri obsega vokalne in orkestralne skladbe za ženski moški in mešani zbor, četverospjev in orkester. O sporedu spregovorimo še prihodnjic, omenimo le, da obsega več pevskih točk s spremljevanjem orkestra in da bode društvo nudilo s tem občinstvu oni del glasbenega užitka, ki se sicer izvzemši naše »Glasbene matice« v Ljubljani le redko kedaj čuje. Pevski zbor »Slavca«, ki broji 80 pevk in pevcev nastopi pri koncertu pod vodstvom svojga mladega nadarjenega pevovodje g. Antona Ravnika. Dasi so stroški za koncert veliki, vendar je vstopnina jako nizka in se bodo vstopnice dobivale od ponedeljka nadalje v trafikah g. Češarkove, v Selenburgovi ulici.

— **Svet brez moč,** krasna veselelogra v 3 delih, ki se predvaja te dni v kinematografu »Ideal« je dosegla najboljši uspeh in vzbujala mnogo smeha. V torkov otvoritev vrta z vojaško godbo. Predvajala se bode drama »Četrta zapoved« po slovitom romanu Ludvika Anzengruberja.

— **Loterijske številke.** D u n a j : 29, 68, 34, 87, 54.

Častitim volilcem notranjskega volilnega okraja!

Iskreno se Vam zahvaljujem za to, da je 4223 mož med Vami združilo svoje glasove na moje ime. Štejem si v čast, da ste v tolikem številu nastopili za me, kljub silnemu pritisku in lažem vladajoče stranke, vkljub temu, da je cerkvena in deželna oblast nastopila proti notranjskemu ljudstvu, ki je hotelo na Dunaj poslati domačina kot zastopnika.

Se enkrat je s pomočjo brezprimernih volilnih laži in sleparstev zmagala stranka ljudskih nasprotnikov, ki nam je naložila 1,600.000 K novih deželnih doklad. Vaš možati nastop bode po vsej slovenski domovini vzbudil živahen odmev, dokler se slovenski kmet ne otrese svojih škodljivcev.

Naprej, v nadaljni boj do končne zmage!

Postojna, dne 22. maja 1914.

Josip Lavrenčič,
župan v Postojni.

Trst.

Četrtekova seja rimskega parlamenta je bila v začetku zelo burna. Posl. Chiesa je razbijal in zahteval besede, da bi govoril o zadnjih dogodkih v Albaniji. Proti njemu pa je nastopil predsednik, ki ga je radi razbijanja pozval tudi k redu. Proti Chiesinim zahtevam in žaljenjem je nastopil zastopnik zun. ministrstva, Borsarelli (državni podtajnik), ki je pojasnil, da bodo dogodki zadnjih dni na dnevnem redu prihodnje zbornične seje. Zatem se je vihar nekoliko polegel in zbornica je polagoma prešla na pravi dnevni red.

Albanija pride v razgovor v italijanskem parlamentu dne 28. t. m. (v četrtek). Obravnavalo se bode zadnje dogodke in pojasnjevalo stališče ital. vlade. Če bo kaj važnega, bomo svojim čitateljem sporočili.

Di San Giuliano obolev? Po poročilih nekaterih ital. listov in ital. državnega podtajnika Borsarellija, je di San Giuliano obolev; upajo pa, da bo kmalu okreval.

Essad paše ne bodo — kakor trdijo nekateri italijanski listi — transportirali v Tripolis.

Blizu se dan italijanskega praznika v Škedenju. Tega dne hočejo imeti Italijani v slovensko vas vhod z zastavami in z godbo, ki bo promovirala Slovence. Opozorili smo že oblasti, da tega vhoda ne dopuste,

ker bi s tem riskirali varnost in mir. Na svoji zemlji se ne bomo pustili izzivati, to bi moralo biti jasno tudi Italijanom, ki so namenjeni združbo-riti po Škedenju. Ne moremo dopustiti, da bodo po takem vrodu pisali italijanski listi o »italijanskem teritoriju« na slovenskih tleh. Na dan vhoda ne bo spopadov preprečil nihče, tudi policija z vsemi svojimi močnimi kordoni, ker bodo Italijani kljub temu skušali napadati. Zaradi nas lahko ostane vsa policija v mestu — in to ji priporočamo, ker bodo sicer skušali Italijani v Trstu zopet razbijati in napadati naše ljudi — in italijanska »slavnost« bi se lahko vršila brez provokacijskih skladb. Pravčasno hočemo preprečiti spopade in če tega ne dosežemo, bode za vse odgovorne oblasti.

Danes, v nedeljo se vrši ob 3. popoldan pri Sv. Jakobu (Delavsko konsumno društvo) ustanovni občni zbor Z. J. Z. Trst I. Železničarji! Udeležite se ga v čim večjem številu!

O položaju jugoslovanskih postojnih mojstrov bomo nekoliko natančneje govorili prihodnje dni. »Jugoslovanski železničar« je v vprašanju prinesel lep članek.

Danes se vrši v Škedenju shod pol. društva »Edinost«.

»Lega nazionale« je priredila zadnje dni nekakšen »deklamacijski večer«. Na tej prireditvi so nastopili tudi Italijani: Zerer, Cech, Micol, Prelz, Jaroch, Obersnel in še nekaj drugih. Čista kalabreška kri!

Mladina! Pristopaj k narodno-socialni mladinski organizaciji v Trstu!

Protest proti »slovenskim provokacijam« v Trstu je podpiral ves piranski občinski svet. Ti ljudje pa so točni in zgodnji!

Srčna liha. V četrtek zvečer je bila okoli sedme ure klicana zdravniška postaja v stanovanju dr. Izraela, v ulici Stadion, št. 12. Zdravnik je našel tam dvajsetletno postrežnico R. Minič, ki se je zastrupila zaradi srčne hibe, ki jo je napadala že več dni zapored. Obenem je bil na mesto zastrupljenja klican komisar iz ulice Luigi Ricci in pogrebno podjetje Zimolo. Umorjenko so po sestavljenem zapisniku prepeljali v mrtvašnico k Sv. Justu.

Poskus samomora. V ulici Marco Polo stanujoči Jakob Cigani se je hotel v četrtek zvečer zastrupiti z dozo bencina. Poklicani zdravnik mu je izpral želodec in ugotovil, da ni nevarnosti. Samomorilni kandidat je ostal doma.

Ogenj. V četrtek je pričelo goriti ob 2. popoldan v gostilni »Giovannella«. Ljudje, ki so ogenj zapazili, so takoj poklicali ognjegašce, ki so prišli na mesto z dvema brizgalnicama. Po kratkem času se jim je posrečilo ogenj pogasiti. Škoda, ki pa ni velika, je krita z zavarovalnino.

Prepir za sina je že več časa trajal med zakonskim Piniatelli. Mož je bil ukrcan na nekem parkniku in je po vsej sili hotel, da bo oskrboval sina sam. Žena pa tudi tako. Slednjič je prišlo med njima do sporov, ki so končali z aretacijo Pigniatellija, očeta. Aretirali so ga v četrtek zvečer na trgu Goldoni. Iz prepira se bo razvila pravda.

Kolesa so pričela goriti v četrtek zvečer ob 10. uri v ulici Media, v delavnici vozarja E. Levi. Podnevi je namreč Levi položil na ognjišče več koles, ki so se ponoči vnela in pričela goriti. Ljudje, ki so opazili dim, so o tem takoj obvestili gasilno postajo. Gasilci so se podali v imenovano ulico z dvema brizgalnicama in so ogenj kmalu pogasili. Škoda je malenkostna.

Mož na veji. 58letni Miklavž Slavec iz Ospa se je te dni veselil lepega izkupička svojega sadu — črešenj — pod nekimi drevesom. Veselja prevzel je poskušal plezati na obratno črešnjo in res dosegel neko vejo. Veja pa je bila prešibka, da bi se pod Slavcevo težo samo upognila, in Slavec je kričaje padel z odlomljenim vrhom vred na tla. K nesreči ne na travo. Na njegove klice so prihiteli sosede in ga odnesli najprej domov, odkoder so ga pozneje prepeljali v tržaško bolnišnico. Slavec leži sedaj v IV. oddelku.

Padec s krova »Marte Washington«. V četrtek popoldne je padel s krova »Marte Washington«, ki je te dni zasidran v tržaški luki, 16-letni ušizabeneč J. Pantalon. Takoj so telefonično pozvali zdravniško postajo. Zdravnik je Pantanova preiskal in ugotovil, da je dobil ponesrečenec težke notranje poškodbe. Zategadelj ga je vrel takoj prepeljati v bolnišnico, kjer so Pantanova po operaciji sprejeli v četrti oddelk.

Medpotoma so te dni popoldne okradli neznani zlikovci velik kos platna z voza Jakoba Bellina, ki je bil z njim namenjen v Milje. Belin se je za trenotek ustavil v neki žganjarni, kjer se je hotel »pokrepčati«; pa je bilo narobe: pokrepčali so se drugi z ukradenim platnom.

Na otok Kri sta odpotovala iz Trsta dva stražnika, ki prav dobro poznata Zanierja iz prejšnjih let in si hočeta Pichlerjevega morilca natančno ogledati. Med grško in avstrijsko vlado se namreč vršijo pogajanja glede Pichlerjeve izročitve avstrijskim oblastem.

Bunke in praske. V četrtek popoldne se je zgledala na zdravniški postaji E. Suran in prosila nujne pomoči. Zdravnik je ranjenko preiskal in našel po vsem telesu nešteto bunk in praske. Suran ni hotela na zdravniški postaji povedati nič natančnejšega, kakor da ji je prizadete bunke povzročil neki pijanec. Drugo je dejala, bo že pojasnila na policijskem komisariatu.

Nesrečen kolesar. 25letni Andrej Sever je namenil v četrtek popoldne obiskati nekega znanca in se hotel odpeljati k njemu na kolesu. Medpotoma pa se je prevrnil in se precej občutno ranil po telesu in glavi. Na zdravniški postaji so ga obvezali.

Na delu si je obrezal roko 20letni Ludovik Settomini. Čistil je neko šipo, ki se je med čiščenjem razdrobila in ga ranila na desni dlani. Prvo pomoč mu je podelila zdravniška postaja.

Tapetnik A. Senciš je v četrtek ponesrečil. Padel je s precejšnje višine na tla in si poškodoval desno roko. Zatekel se je k zdravniku.

Z zidu je padel bletni Josip Pisin in se pri padcu poškodoval. Starši so ga prinesli na zdravniško postajo, kjer mu je zdravnik podelil potrebno pomoč.

Nesrečen padec po stopnicah. Osemdesetletna Marija Focassi je padla v petek opoldan po stopnicah neke v Kolonji. Na njene klice so ji prišli na pomoč ljudje, ki so kmalu poklicali zdravniško postajo. Prispeli zdravnik je konstatiral poškodbe v notranjosti, ki pa k sreči niso težke. Starko so po zdravnikovem opraviilu prenesli na dom.

Nezgoda na delu. 34letnega težaka Štefana Štepančiča je zadel v petek popoldan med nakladanjem blaga na parnik »Gablons« velik svenjen blaga in ga močno poškodoval. Štepančiča so po zdravnikovi odredbi prepeljali v bolnišnico.

Padec. Blizu Montebella zidajo sedaj novo vojašnico. Pri tej zgradbi je bil uslužben tudi 20letni zidar Viktor Moric, ki je imel opravka blizu vrha zgradbe, odkoder je padel z nekega ograda na tla in zadobil pri padcu poškodbe na levi nogi in na hrbtu. Poklicani zdravnik je poškodovalanca obvezal.

Prepir med delom. V petek zjutraj sta se sprla med delom nakladača peska, Marcel Sila in Jurij Bubič. Med prepir je moral poseči celo policaj, ki je napeteža ločil. Bubičica je peljal na ogled v zapor.

Člani tržaškega slovenskega gledališča obiščejo na svoji turneji po Krasi in Primorskem v nedeljo 24. t. m. Sv. Ivan pri Trstu, ter uprizore v Narodnem domu ob pol 6. uri popoldne predstavo s sledečim programom: 1. N. N.: »Trile duše«, drama v 1. dejanju. 2. J. R. D.: »Kdo nosi hlače?«, burleska v enem dejanju. 3. Kadelburg: »V civilu«, vojaška komedija v enem dejanju. Potem pa soli, dueti, terci in operet: Grof Luksemburški, Čednosna Suzana, Gejša itd. Po predstavi se bo vršil ples in prosta zabava, pri kateri se bodo pletli razni kupleti, uprizorili komični prizori itd. — Sodelujejo člani: gospičice Lepuševa, Petrovičeva ter gg. Pregarc, Gabršček, Kralj, Gradiš ml. in Daneš. — Da je program res srečno izbran, je pokazal sijajni uspeh gostovanja v Nabrežini. Upamo, da bo cenj. svetoivansko in tržaško občinstvo vedelo ceniti trud naših domačih igralcev, ki so se napotili na svojo prvo turnejo, ter se polnoštevilno udeležilo te predstave.

Godbeno društvo N. D. O. opozarja vso slovensko občinstvo mesta in okolice na svoj II. veliki koncert, ki se bo vršil danes v nedeljo dne 24. maja na vrtu gostilne »Jadrans« pri Sv. Jakobu. Začetek ob 4. uri popoldne. Na koncertu bode sodelovalo več narodnih pevskih društev. Saljiva pošta bo razveseljevala vse mlado in staro. Med programom bo nekaj novega, ki se še ni nikdar slišalo in videlo v Trstu. Po končanem koncertu ples do 11. popolnoči. Vsem je še živo v spominu dan 1. majnika, kako se je vsem mladim in starim širilo srce radosti ob zvokih veselih koračnic po tržaških ulicah in kakšno plačilo je dobilo društvo od naših »čitadinov«. Da je pri tem Godbeno društvo imelo precej občutno škodo na svojih instrumentih, tega tudi ni treba povdarjati. Da ima društvo tudi še dosti drugih ogromnih stroškov n. pr. stanovanje, luč, muzikalije, učitelja in še precej dolga od naročenih instrumentov, zraven tega se morajo člani-godci truditi po končanem svojem težavnem dnevnem opravilu še z učenjem glasbe do pozne noči, samo zato, da ob raznih prilikah zabavajo občinstvo. Zato pa je narodna dolžnost vsega slavnega ob-

činstva, da prihihi v najobilnem številu na naš koncert ter tako pomaga moralno in materialno do večjega uspeha.

Najnovejša telefonska poročila.

DELEGACIJE.

Budimpešta, 23. maja. Delegacije bodo svoje delo v ponedeljek at tork končale.

MINISTRSKI SVET.

Budimpešta, 23. maja. Danes se je vršil skupni ministrski svet, na katerem so se obravnavale tekoče skupne zadeve.

VOLILNA REFORMA V DALMACIJI.

Zader, 23. maja. Zastopniki dalmatinskih strank so imeli danes posvetovanje, na katerih se je glede volilne reforme dosegel v glavnih točkah sporazum. Prihodnji teden bo še ena seja, na kateri se bo obravnavala razdelitev mandatov o splošni kuriji.

MILITARISTIČNA BLAZNOST.

Stockholm, 23. maja. Drž. zboru je bila danes predložena vladna predloga tičoča se reforme deželne bramb. Pomnožitev deželne bramb. bo zahtevala 60 milijonov novih izdatkov; pomnožitev pomorske bramb. pa 30 milijonov. Izdatki se nameravajo pridobiti iz novih davkov naloženih na velika premoženja. Na ta način dobljena svota bo znašala 75 milijonov kron.

IZ SRBSKE SKUPŠČINE.

Belgrad, 23. maja. Danes je bila skupščini predložena zakonska predloga o reformi sanitetne uprave. Mladoradikalci so zopet delali hrup, zahtevali demisije Pašičeve vlade ter naposled zapustili dvorano. Tudi socialnemu demokratu Lapčeviću se Pašič ne dopade in je zahteval sklicanje velike narodne skupščine. Pašič je mirno odgovarjal, da se njegovi vladi dela krivica. Ne boji se ljudske volje, odstopi, kakor hitro bo rešenih še nekaj najnujnejših zadev. Predloga je bila sprejeta z 83 proti 2 glasoma.

TUDI KRALJ FERDO SE NE ČUTI VARNEGA.

Sofija, 23. maja. V zadnjih dneh so bile za varnost kraljevske palače ukrenjene izvanredne oodredbe. Pomnožena je bila straža, ki je dobila eno baterijo 12 topov. Straže po mestu so povsod pomnožene.

ALBANIJA, ITALIJA IN AVSTRO-OGRSKA.

Rim, 23. maja. Tu je zavladalo veliko ogorčenje proti Avstro-Ogrski in njeni albanski politiki. Vedno jasnejše je namreč, da se ne more govoriti o puču Essad paše, temveč o puču Avstro-Ogrske. Avstrijski agitatorji so povzročili vse demonstracije proti Esad paši in to zato, ker je Italofil. Sploh je namen avstrijske politike odstraniti iz Albanije vse faktorje, ki so odločevali v Albaniji še pod turško vlado. O kakšnem izdajalstvu Esad paše ne more biti nobenega govora.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložilo znanke 20 vinarjev. — Pri malih oglašitvah ni popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji tiskarji v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Gospodična se sprejme na stanovanje, kakor tudi gospodje na hrano; Dunajska cesta 6/II, desno, 435-3.

Lepa mesečna soba, z razgledom na ulico se odda takoj. Streliška ulica 22. I. nadstr. desno. 440-3

Gospodična izobrazena, brhka, poštene preteklosti, podjetna gospodinja, s premoženjem, stara 35 let, želi resnega znanja z gospodom primernih let z definitivno železniško službo, ter pravico do penzije. Ponudbe pod »Jugoslovanka« na Anončno ekspedicijo, Ljubljana. 458-1

KORESPONDENCA.

Mlad gospod, dobro situiran, želi v svrhu ženitve korespondence z lepo razvito gospodično, niti brez humorja, niti brez smisla za umetnost in lepoto narave. Pisma, če mogoče s sliko, ki jo vrnem, prosim pod »Discrecia« na Anončno ekspedicijo, Selenburgova ulica 6. 456-1

Zdrav krepak deček

vešč tudi nemškega jezika se sprejme pod ugodnimi pogoji kot vajenec v knjigovoznici Anton Zupančič-a Slomškova ulica 31.

Saturnin Farandola

čudoviti doživljaji. Znamenit, jako zabaven, mističen, film po enakem romanu Jules Vernesa.

Predstave vsak dan ob 4^{1/2}, 6^{1/2}, 8^{1/2}; ob nedeljah in praznikih ob 2^{1/2}, 4^{1/2}, 6^{1/2}, 8^{1/2}.

Kinematografski večeri burkežev, največja veselost 2 uri predvajanja

petek 29., sobota 30., bink. nedelja 31., binkoštni ponedeljek 1. junija.

Bioskop Bachmaier

Cene prostora: 1 K 30 vin.; 1 K; 80 vin.; 40 vin.

Odda se maia
trgovina z mešanim blagom
v Ljubljani, Potrebni kapital 600 do 700 K.
Jako pripravno za žensko.
Poizve se Trnovska ulica šte. 25.

Močan učenec

se sprejme na dveletno izučbo in mesečno plačo 20 K v pekarijo. Kje pove "Anončna ekspedicija" v Ljubljani.

Več
čevljarskih pomočnikov
sprejme Josip Kolman na Bledu.

Danijel Zupanc

trgovina z zlatino, srebrnino in urami
Ljubljana, Sv. Petra cesta 8
priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstne zlatine, srebrnine in ure po jako nizkih cenah. — Vsakovrstna nova dela in popravila se v lastni delavnici po najnižjih cenah izvršujejo.
Lastna izdelovalnica zlatine in srebrnine.

Zidarje

se sprejema pri novi stavbi na Glavnem trgu št. 23 ali pa v stavbni pisarni Marije Terezije cesta 10.

FRAN MALIS,
diplomiran krojač.
Trst. - Ulica Tor S. Piero 4 - Trst.
Podružnica: Nabrežna 99.

Edina primorska tovarna dvokoles "Tribuna"
Gorica, Tržaška ulica št. 26, prej pivovar. Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.

F. Batjel
Gorica, Stolina ulica šte. 2-4.
Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Stanovanje

s 3 sobami, kuhinjo, kletjo, vrtom za zelenjavo in vsemi pritliklinami je oddati za avgustov termin v hiši g. Popoviča na Dolenjski cesti (poleg Plankarja). — Najemnina K 360.—. Natančneje se poizve ondi pri hišniku oziroma v pisarni na Bleiweisovi cesti šte. 32.

Razširjeno tov. podjetje išče za svojo podružnico na Kranjskem vestnega in zanesljivega

poslovodjo
z nekaj kavicje. Sprejme se tudi potnika in incassanta

proti proviziji. Vstop takoj.
Ponudbe na Anončno ekspedicijo pod "Poslovodja".

Kavarna „Central“.

KONCERT

od danes naprej vsak večer v Ljubljani znane in priljubljene dunajske elitne damske kapele **R. H. Dietrich.**

Vso noč odprto.
Vstop prost.

Pri nakupu obuval ni treba iskati trgovin s kričajo reklamo. Pri meni dobite isto ravno tako Poceni pa vsekakor boljše, za kar jamči moj strokovni poklic.

Popravila čevljev, četudi niso bila kupljena pri meni, izvršujem vestno in poceni.

MARTIN KRALJ,
čevljarski mojster, Wolfova ulica šte. 12 v Ljubljani.

Kje kupujete
škarje, britve
in
žepne nože?
Pri brusarju

J. Kraiger-ju,
Ljubljana, Zidovska ulica.
On je umetni in fini brusar z električnim obratom.

KUČ

zdravniško priporočeno kri tvoreče vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po poštenu povzetju K 480. Edina zaloga

Br. Novaković,
veletrgovina vina, Vermoutha, Marsale, Malage, Konjaka, žganja itd.
Ljubljana.

Na debelo in drobno!
Prenočišče. - Gostilna. - Buffet.

TRST Hinko Kosič TRST

ulica Carradori 15 (vokal Geppa)
se priporoča cenjenim tržaškim gostom in v Trst prihajajočim potnikom.

„Zdravnik želodca“
je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izbornop upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

Pozor stavbeniki! Pozor občinstvo!
Izgotovljene štedilnike
solidno domače delo, prodaja po jako nizkih cenah
Rudolf Geyer, ključar, mojster, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico 10.
priporoča tudi vsa v stroko spadajoča dela, vrtno, — stopniščne in balkonske ograje, rastlinjake, i. t. d., ter vsa popravila.

Modistinja
Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.
Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za modistke. — Popravila se točno in najcenejše izvrše.

Pri podiranju hiše šte. 23 na Mestnem trgu se ceno odda različen rabljiv
stavbni material

kot okna, vrata, peči, štedilniki, žaluzije, zagrinjala pri oknih, kompletna električna hišna in sobna napeljava, kamenje, zidna in strešna opeka.
Istotam se sprejmejo proti plačilu vozniki za odvažanje gradbenega gramoza.
Vpraša se na stavbi ali v gradbeni pisarni Marije Terezije cesta šte. 10.

Med dobrim najboljšje je
„Puch“ vozno kolo
model 1914.
ki so vsled lahkega teka in trpežnosti povsod najbolj priljubljena.
Glavno zastopstvo in zaloga
IGN. VOK, specialna trgovina šivalnih strojev in koles
Ljubljana. — Sodna ulica št. 7. — Ljubljana.

Izurjenega akviziterja
proti začetnemu mesečnemu prispevku 300 kron in primerni proviziji sprejme
Glavno zastopstvo srečkovnega oddelka
Češke industrijalne banke v Pragi, Ljubljana.
Pošlje naj se najprvo pisma na ponudba.

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.

Svet brez mož!

Najfinejša veseloigra od danes do
te seziže, 4 deli, do ponedeljka
mного smeja. 25. maja 1914.

Kino-Ideal

Magde Lessing
poznana iz Modre miške
v glavni vlogi.

Za nakup oljnatih in suhih barv, lakov, firne-
žev in vse v to stroko spadajočih predmetov
se priporoča tvornica barv

== Premerl & Jančar ==

Dunajska cesta št. v. 20. **Ljubljana** Kolodvorska ulica št. 18.
L. ristične emajline barve, karbolineje, mavce itd.
Na drobno in debelo.

Turške srečke!

6 žrebanj vsako leto. — Glavni dobitki v zlatih frankih:
400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000

➡ Vsaka srečka mora zadeti. ➡
Pozor!! Prihodnje žrebanje: **1. junija.**

Mesečni obrok 6 kron.

Pojasnila daje in naročila sprejema:
Glavno zastopstvo srečkovnega oddelka Češke
industrialne banke v Pragi, Ljubljana.
Naslov za pisma: Srečkovno zastopstvo Ljubljana 2.

NOVO!

NOVO!

Zaloga pohištva „Javor“

Ljubljana, Rimska cesta št. 16

priporoča slav. občinstvu svoje izdelke ter izvršitev vseh mi-
zarških del kakor opravo hotelov, prodajalen, izložb,
vsa stavbna dela 1. t. d.

Domače podjetje z mehaničnimi delavnicami.

Najnižje cene. Točna postrežba.

Konfekcija

: za moške, ženske in otroke :
v veliki izbiri po zanesljivih in stalnih cenah v podružni trgovini
tvrdke R. MIKLAUC

„Pri Škofu“

Ljubljana — Pred Škofijo št. 3. — Medena ulica.
: Poseben oddelek v prvem nadstropju :
Cenik na zahtevo brezplačno in poštino prosto.

➡ **Važno je za vsakogar,** ➡
ki misli kupiti šivalni stroj, da se najprej obrne name. Kot strokov-
njak lahko priporočam le najboljše, in to je

Šivalni stroj Gritzner in Vesta

ki je opremljen z najnovejšimi aparati, a ne stane nič več; ima kro-
glični tek (Kugellager), krpa in maši perilo in nogavice, na željo šiva
naprej in nazaj, ne da bi bil zaradi tega dražji. Opreme so krasne, cena
nizka. Obenem se zahvaljujem cenj. damam in sl. občinstvu za naklo-
njenosti v moji prejšnji hiši, ter se enako priporočam najljubše tudi
za bodočnost, ter beležim z odličnim spoštovanjem

Josip Petelinc, edina zaloga šivalnih strojev
LJUBLJANA, Križevniška ulica št. 7.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-
BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE-
ZIJE CESTA 57. 14. NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH-
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

„Singer“
šivalni
stroji so ne-
prekosljivi
v trajnosti
in vsestran-
sko upo-
rabo.

„Singer“
šivalne
stroje do-
bite samo v
naših pro-
dajalnah z
„S“ izve-
skom.

Singer Ko.

delniška družba šival-
nih strojev.

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.
Novomesto, Glavni trg št. 45.
- Kranj, Glavni trg št. 119.
- Kočevje, Glavni trg št. 79.

Slavnemu občinstvu vlijudno na-
znanjam, da bodem letos o priliki
25 letnice obstoja moje tvrdke pro-
dajal

birmanska darila

kakor: ure, verižice, obeske, prstane,
uhane itd. po znatno znižanih cenah.
Edina zaloga najboljših ur z lastno
znamko „Tup“.

Lastna delavnica z električnim obra-
tom za popravila in nova dela.

Lud. Černe

juvelir in trgovec
Ljubljana, Wolfova ulica 3.

11.50 == Velika zaloga == 11.50

najfinejših, trpežnih in nogi
najbolj priležnih

čevljev

za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša

Ljubljana,

Jurčičev trg št. 8.

Gg. učiteljcem, učiteljicam in
deč. uradnikom 15% popust.

Plošče-
„Angel“
„Zonophon“
„Homokord“
„Odeon“
„Jumbo“
„Favorit“

Slovenske
„Pathe“
plošče in
„Pathe“
aparete,
igle.

Tovarniška zaloga pravih gramofonov in godbeuht avtomatov.

A. RASBERGER, Ljubljana

Sodna ul. 5. Poleg c. kr. dež. sodnije. Sodna ul. 5.

Popravila gramofonov in avtomatov strokovno in ceno.

Za binkoštno praznike.

Velika prodaja
oblek za gospode,
dečke, dame in de-
klice. Primerna bir-
manska darila po
globoko znižanih
cenah priporoča

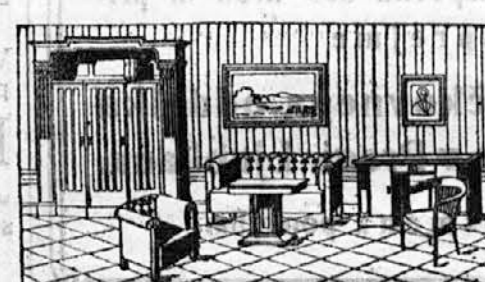
Angleško skladišče oblek

O. Bernatov. Ljubljana, Mestni trg 5-6.
Telefon 132.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Popolna spalna soba,
orehov ali hrastov les

K 350.—

Jamči se za solidno delo.
Cena konkurenčne.

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13—18.

RAZPIS.

Za III. vseslovenski sokolski zlet v Ljubljani leta 1914

priredilo se bode na prostoru Slovenske
Sokolske Zveze za Beogradom

Telovadišče.

V ta namen razpisuje Slov. Sok. Zveza po-
tom javne pismene ponudbene obravnavo

natečaj za tesarska dela

ki obsegajo napravo vseh tribun za gledalce, napravo ograje in drugih pripadajočih manjših objektov.

Vsa ta dela oddala se bodo le tako, da podjetnik, ki jih prevzame, dobavi tudi ves material sam in vse objekte postavi ter po končanem zletu zopet odstrani, ves material
pa ostane njega last. Zavezan pa je tudi ves porabni material, ki ga bode imela Slov. Sok. Zveza na razpolago, od nje kupiti po enotnih cenah, katere ima v ponudbi navesti.
Vsak ponudnik je vezan staviti ponudbo za vsa razpisana dela, Slov. Sok. Zveza pa si pridrži, oddati dela tudi po posameznih skupinah objektov večim ponudnikom.
Vsa dela bo izvršiti v dveh mesecih, računeno od dneva oddaje. Načrti, proračuni, pogoji in drugi pripomočki razgrnjeni bodo od vštetege 21. do vštetege 28. maja v Zvezni
sobi v „Narodnem domu“ od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne, dne 24. maja pa le dopoldne.
Ponudbe, ki imajo obsegati vse enotne cene za vsa v proračunu navedena dela z besedami in številkami, vložiti je v zapečatenih kuvertah z naslovom: „Ponudba za tesarska
dela Slov. Sok. Zvezi v Ljubljani“ najkasneje do 28. maja t. l. do 4. ure popoldne po pošti ali v roke Zveznega tajnika brata Bogumila Kajzelja, Ljubljana, Kreditna banka.

Stavbni odsek Slov. Sok. Zveze.